

BinnenBand

JAARGANG 12 NR 51 FEBRUARI 2007

EEN BAND TUSSEN BINNENLANDS BESTUUR EN DE LOKALE BESTUREN

TWEEMAANDELIJKS
TIJDSCHRIFT

verschijnt niet in
augustus

- Inwerkingtreding Gemeentedecreet: Vlaams Parlement keurt overgangsregeling goed
- Nieuwe regels inzake tucht gemeentepersoneel
- Autonome gemeentebedrijven, verleden en toekomst
- Rol van gemeente in vernieuwd inburgeringsbeleid
- 'Thuis in de stad'-prijzen 2006
- Eerste stadsklassen: 35 jongeren ontdekken Brussel
- Congres: steden op koers?
- Lokale Ombud: een pilootproject
- Administratieve vereenvoudiging in uw gemeente of stad

Vlaamse overheid

Agentschap voor
Binnenlands Bestuur

Cursus maatschappelijke oriëntatie op het onthaalbureau Kom-Pas in Gent. Foto: Foto Fredrik

colofon

BinnenBand
tweemaandelijks uitgave van het
Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Vlaams Ministerie van Bestuurszaken

bestemd voor o.m. de gemeentebesturen,
de intergemeentelijke verenigingen,
de gemeentebedrijven,
de provinciebesturen en de OCMW's

verantwoordelijke uitgever
Guido Decoster, administrateur-generaal
Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

hoofdredactie
Katie Heyse - 02 553 39 90

redactieraad
Kris Coupé, Monique De Ceuster,
Jeroen Dejonckheere, Tom Doesselaere,
Karim Cherroud, Lieve Raiglot,
Chris Rollewagen, Karina Tastenhoye,
Martine Tobback, Veerle Van Vaerenbergh

opmaak
Sylvie Van de Waeter

coördinatie en eindredactie
afdeling Organisatie en Beheer

druk
Enschedé Van Muyswinkel, Evere

illustratie voorkaft
Cursus maatschappelijke oriëntatie op het
onthaalbureau Kom-Pas in Gent. Foto: Foto Fredrik

in dit nummer

- 1 In de schijnwerper: inwerkingtreding Gemeentede-
creet: Vlaams Parlement keurt overgangsregeling
goed
- 3 Nieuwe regels inzake tucht gemeentepersoneel
- 11 Richtlijnig
- 12 Autonome gemeentebedrijven, verleden en toekomst
- 18 Rol van gemeente in vernieuwd inburgeringsbeleid
- 21 'Thuis in de stad'-prijzen 2006
- 25 Eerste stadsklassen: 35 jongeren ontdekken Brussel
- 27 Congres: steden op koers?
- 28 Parlementaire vragen
- 31 Lokale Ombud: een pilootproject
- 33 Administratieve vereenvoudiging in uw gemeente
of stad
- 34 Veelgestelde vragen en antwoorden
- 35 Nieuwsbrief en website: kwaliteit in de overheid
- 36 Tot slot: communicatie

Inwerkingtreding Gemeentedecreet: Vlaams Parlement keurt overgangsregeling goed

Veerle Van Vaerenbergh

De Vlaamse Regering keurde op 24 november 2006 het besluit betreffende de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 definitief goed. Hierdoor zijn op 1 januari 2007 het merendeel van de bepalingen van het Gemeentedecreet in werking getreden, met uitzondering van de bepalingen inzake de boekhouding, de meeste financiële rapporteringen en de externe audit.

Aangezien een aantal lokale besturen vreesden niet in staat te zijn om het Gemeentedecreet tijdig en correct uit te voeren, keurde het Vlaams Parlement op 21 december 2006 een overgangsregeling goed.

Artikel 20 van het decreet van 21 december 2006 tot wijziging van de wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW, van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en van het Provinciedecreet van 9 december 2005 bevat een overgangsbepaling die de gemeenten toelaat om de invoering van een aantal bepalingen van het Gemeentedecreet gefaseerd op te nemen. Gemeenten die meer tijd nodig hebben voor bepaalde maatregelen, kunnen zo de invoering ervan tot uiterlijk 1 oktober 2007 uitstellen. Dat geeft hen een ruimere voorbereidingstijd.

De overgangsregeling is van toepassing op de volgende bepalingen van het Gemeentedecreet:

1° het oprichten en aanstellen van de leden van het managementteam overeenkomstig artikel 96. De gemeenten beschikken over een termijn van negen maanden na de inwerkingtreding van artikel 96 om een managementteam op te richten conform dat artikel. Dat betekent dat de gemeente eventueel een bestaand managementteam kan gebruiken of zonder managementteam kan werken in die overgangsperiode.

2° het goedkeuren door de gemeenteraad van het interne controlesysteem zoals bepaald in de artikelen 100 en 101. Uiterlijk tegen 1 oktober 2007 dienen de

gemeentebesturen hun bestaande interne controlesysteem omgevormd te hebben zodat het voldoet aan de bepalingen van het Gemeentedecreet. Dat betekent dat het omgevormde interne controlesysteem uiterlijk negen maanden na de inwerkingtreding van afdeling III van titel II, hoofdstuk V van het Gemeentedecreet (Interne controle), voor een eerste maal moet worden goedgekeurd door de gemeenteraad.

3° het vaststellen van wat onder het begrip dagelijks bestuur in de zin van de artikelen 43, §2, 9°, en 159, §2, en onder opdrachten van dagelijks bestuur in de zin van de artikelen 43, §2, 10°, en 57, §3, 5°, moet worden verstaan. Zolang de gemeenteraad niet bepaald heeft wat onder opdrachten van dagelijks bestuur moet worden verstaan, blijven de beslissingen die de gemeenteraad heeft genomen inzake dagelijks beheer met toepassing van artikel 234, tweede lid, van de Nieuwe Gemeentewet van kracht. Totdat het begrip dagelijks bestuur door de gemeenteraad is gedefinieerd of de vereiste voorwaarden door de gemeenteraad worden vastgesteld overeenkomstig artikel 159, §3 of 4, en behoudens andersluidende bepalingen van het Gemeentedecreet, komt het budgethouderschap overeenkomstig artikel 159, §1, van het Gemeentedecreet uitsluitend toe aan het college van burgemeester en schepenen en kan het dus niet aan ambtenaren, wijkcomités of burgerinitiatieven worden gedelegeerd.

4° het vaststellen, binnen de perken die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering, van welke categorieën van verrichtingen van dagelijks bestuur uitgesloten zijn van visumverplichting overeenkomstig artikel 160, §2, derde lid. Zolang de gemeenteraad deze beslissing niet genomen heeft, zijn alle beslissingen die genomen worden binnen de perken vastgelegd door de Vlaamse Regering, vrijgesteld van de visumverplichting. Bijgevolg zijn alle voorgenomen financiële verbintenissen met een bedrag boven de 5500 euro (excl. btw) onderworpen aan het visum, de andere niet. Indien de gemeenteraad niet binnen de negen maanden na de inwerkingtreding van artikel 160 een beslissing heeft genomen, wordt dat artikel evenwel onverkort van toepassing en zullen alle verbintenissen

die te maken hebben met een bestelling onderworpen worden aan het visum.

5° de rapporteringsverplichtingen bedoeld in de artikelen 165, 166, 167 en 168. Aan de financieel beheerder en de budgethouders wordt de mogelijkheid geboden om pas negen maanden na de inwerkingtreding van de hierboven genoemde artikelen de eerste rapportering te verstrekken.

6° het verrichten van betalingen met dubbele handtekening overeenkomstig artikel 163. Gemeenten die zich niet hebben kunnen organiseren om het volledige systeem met de dubbele handtekening toe te passen, kunnen gedurende een periode van maximaal negen maanden na de inwerkingtreding van artikel 163 van het Gemeentedecreet terugvallen op de bevoegdheidsverdeling zoals die bepaald is in de Nieuwe Gemeentewet. Inzonderheid wordt dan gehandeld overeenkomstig artikel 136 van de Nieuwe Gemeentewet met dien verstande dat het bevelschrift moet worden gelezen als goedgekeurde factuur. De financieel beheerder zal dus tot het systeem van dubbele handtekening is ingevoerd de wettelijkheids- en regelmatigheidscontrole uitvoeren bij de betaling.

Voor de verzelfstandiging voorzag het Gemeentedecreet in artikel 310 al in een overgangsbepaling. De bestaande gemeentebedrijven, autonome gemeentebedrijven en andere personen die door de gemeente belast zijn met bepaalde taken van gemeentelijk belang beschikken over een periode van 3 jaar na de algehele inwerkingtreding van titel VII, hoofdstuk II van het Gemeentedecreet om zich bij gemeenteraadsbeslissing in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Gemeentedecreet.

De overgangsregeling biedt de gemeentebesturen de mogelijkheid om bovengenoemde maatregelen vanaf 1 januari 2007 in te voeren, of op een door hen te bepalen datum in 2007, maar uiterlijk op 1 oktober 2007. Zo kunnen de besturen op een goed voorbereide en georganiseerde wijze gebruik maken van de mogelijkheden die het Gemeentedecreet hen biedt. Zoals minister Keulen reeds heeft aangehaald in zijn omzendbrief ABB 2006/19 van 1 december 2006 is het wenselijk dat het college van burgemeester en schepenen een stappenplan ontwikkelt en voorlegt aan de gemeenteraad om de werking van het

gemeentebestuur tegen 1 oktober 2007 in overeenstemming te brengen met de bepalingen van het Gemeentedecreet. Het college van burgemeester en schepenen rapporteert ook best periodiek aan de gemeenteraad over de uitvoering van dit stappenplan.

Indien een bestuur wenst gebruik te maken van de overgangsregeling dan moet de gemeenteraad hier geen beslissing over nemen. Dit is slechts nodig op het moment dat het bestuur één van de bepalingen, opgenomen in artikel 20 van het decreet van 21 december 2006, wenst in te voeren vóór 1 oktober 2007.

Infodag provincie Antwerpen

Meer informatie over het Gemeentedecreet is terug te vinden op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (http://www.binnenland.vlaanderen.be/werking_besturen/gemeentedecreet.htm). Hier wordt naast een overzicht van de regelgeving ook een reeks van veelgestelde vragen en antwoorden aangeboden. Ook de slides van de provinciale informatienamiddagen (die kunnen worden gebruikt voor interne vorming) en de reeds verschenen artikels uit BinnenBand over de inwerkingtreding van het Gemeentedecreet zijn raadpleegbaar. Vragen over het Gemeentedecreet kunnen tenslotte nog steeds worden gemaïld naar de helpdesk: binnenland@vlaanderen.be.

Nieuwe regels inzake tucht gemeentepersoneel

Ludo Steenwinckel

In het Gemeentedecreet werden in Titel III Personeel, hoofdstuk VI Tucht, een aantal nieuwe algemene regels en principes vastgesteld, inzake de procedure die de gemeentebesturen voortaan moeten volgen indien aan een statutair personeelslid een tuchtsanctie wordt opgelegd.

Volgens de memorie van toelichting was het hoofddoel de tuchtprocedure te vereenvoudigen, waarbij naar een evenwicht wordt gestreefd tussen de waarborgen voor het betrokken personeelslid en een efficiënt personeelsbeleid.

De procedure zoals voorheen opgenomen in de Nieuwe Gemeentewet, werd door de besturen als moeilijk ervaren omwille van het bestaan van de dwingende termijnen, het optreden van de gemeenteraad bij zware sancties, maar ook omwille van het ontbreken van duidelijke regels voor bepaalde situaties.

In het decreet zelf wordt gedeeltelijk tegemoetgekomen aan die problematiek. De gemeenteraad wordt als tuchtverheid grotendeels ontlast, een kopie van het tuchtdossier wordt verplicht aan de betrokkene bezorgd en de bijstand van de tuchtverheid door een raadsman wordt expliciet voorzien.

Het decreet gaf daarenboven opdracht aan de Vlaamse Regering om de diverse procedures via een uitvoeringsbesluit verder te verfijnen.

De nieuwe regels traden in werking op 1 januari 2007.

We geven een bondig overzicht van de belangrijkste bepalingen, en de wijzigingen t.o.v. de vroegere regeling uit de Nieuwe Gemeentewet.

De tuchtvergrijpen

Artikel 119 van het Gemeentedecreet omschrijft voortaan de tuchtvergrijpen als zijnde: "Elke handeling of gedraging die een tekortkoming aan de beroepsplichten uitmaakt of die de waardigheid van het ambt

in het gedrag brengt, alsook een inbreuk op de rechtspositieregeling."

De Nieuwe Gemeentewet bepaalde dat er ook tuchtstraffen konden worden opgelegd wegens de overtrekking van een aantal verbodsbepalingen voor specifieke ambtenaren. De verwijzing naar deze specifieke verbodsbepalingen werd vervangen door de strafbaarstelling van elke inbreuk op de rechtspositieregeling. Hieronder zijn ook de eventuele cumulatiebepalingen begrepen.

De tuchtstraffen

Het aantal mogelijke tuchtstraffen wordt beperkt in vergelijking met de Nieuwe Gemeentewet. Voortaan kunnen enkel de volgende straffen worden opgelegd:

- 1° de blaam;
- 2° de inhouding van salaris;
- 3° de schorsing;
- 4° het ontslag van ambtswege;
- 5° de afzetting.

De tuchtstraffen 'waarschuwing' en 'berisping', de twee lichte straffen werden vervangen door de tuchtstraf 'blaam'.

De 'waarschuwing' en de 'berisping', waren eerder morele straffen waardoor de betrokkene werd gewezen op de laakbaarheid van zijn handelen en werd aangespoord om zich in de toekomst correct te gedragen.

Het enige verschil tussen de beide straffen bestond erin dat de berisping geacht werd zwaarder te zijn dan de waarschuwing, en dat voor de beide verschillende termijnen golden inzake de doorhaling.

Gelet op dit minimale verschil werd het niet langer opportuun geacht om het onderscheid te handhaven.

De invoering van de sanctie 'blaam' sluit bovendien beter aan bij de regeling in het federaal en Vlaams personeelsstatuut.

De tuchtstraf 'terugzetting in graad' werd afgeschaft. Ze werd slechts zeer zelden uitgesproken en leidde

tot problemen vooral in die gemeenten waar het aantal graden beperkt is.

De maximumtermijn voor de tuchtstraf 'inhouding van salaris' werd verlengd van drie naar zes maanden. Net als vroeger mag er niet meer dan twintig procent van het jaarlijkse bruto-salaris worden ingehouden.

De gemeente garandeert aan de betrokkenen een nettosalair dat gelijk is aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld. In geval van deeltijdse prestaties wordt dat bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

Ook de 'schorsing' wordt voortaan uitgesproken voor maximaal zes maanden, en heeft zolang ze duurt, verlies van salaris tot gevolg. Ook hier gelden dezelfde voornoemde garanties.

De tuchtoverheid

Er werd afgestapt van de complexe regeling in de Nieuwe Gemeentewet, waarbij de bevoegde tucht-overheid wordt bepaald door de uiteindelijke tuchtstraf.

De volheid van tuchtbevoegdheid komt voortaan toe aan de overheid die de betrokken ambtenaar heeft aangesteld. Dit is het college van burgemeester en schepenen, de gemeentesecretaris of de gemeenteraad.

De delegatie van de bevoegdheid tot aanstelling van het personeel, impliceert eveneens de delegatie van de tuchtbevoegdheid. Indien het college bv. een personeelslid heeft aangesteld en nadien de bevoegdheid inzake aanstelling van het personeel aan de gemeentesecretaris delegeert, zal de gemeentesecretaris tevens bevoegd worden inzake tucht, ook voor die personeelsleden die in het verleden reeds door het college aangesteld zijn. Een afzonderlijke delegatie van de tuchtbevoegdheid is uitgesloten.

Voortaan zal de gemeenteraad nog slechts voor een beperkt aantal personeelsleden als tuchtoverheid optreden (bijvoorbeeld voor de gemeentesecretaris). Deze ontlasting van de gemeenteraad was essentieel voor de vereenvoudiging van de tuchtprocedure. Een tuchtprocedure voor de gemeenteraad is, gelet op de vormvereisten die daarvoor gelden, zoals de bijeenroeping en de wijze van stemming, zeer zwaar en kan/kan aanleiding geven tot misbruik, bijvoorbeeld door het uitlokken van procedurefouten.

Om praktische redenen kan de gemeenteraad in zijn midden een tuchtcommissie oprichten, die de tuchtbevoegdheid van de gemeenteraad uitoefent. Deze tuchtcommissie wordt samengesteld volgens dezelfde regels die gelden voor de samenstelling van de gemeenteraadscommissies.

De tuchtprocedure

Het tuchtonderzoek

De onderzoeker

De tuchtverheid die feiten vaststelt die mogelijk een tuchtvergriep uitmaken, of er kennis van krijgt, geeft opdracht tot het voeren van een tuchtonderzoek, het opmaken van een tuchtverslag en de samenstelling van een tuchtdossier.

Dit houdt in dat de tuchtverheid voordien via een onbepaalde vorm van kennisgeving op de hoogte wordt gesteld van mogelijke tuchtvergriepen, waarna zij opdracht geeft voor het tuchtonderzoek. Dit kan via een melding door de gemeentesecretaris of een ander personeelslid, of ook door zelf als lid van de tuchtverheid mogelijke feiten vastgesteld te hebben.

In het artikel 124 §2 van het Gemeentedecreet wordt voorzien wie met deze voorbereidende opdracht wordt belast:

- Als de gemeenteraad als tuchtverheid optreedt, belast hij de gemeentesecretaris met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier. Indien er een tuchtordering is tegen de gemeentesecretaris wordt de voorzitter van de gemeenteraad hiermee belast.
- Als het college van burgemeester en schepenen als tuchtverheid optreedt, belast het de gemeentesecretaris met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier.
- Als de gemeentesecretaris als tuchtverheid optreedt, belast hij een leidinggevend personeelslid met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier.

Het komt aan de tuchtoverheid toe om te oordelen of er, bij kennisneming van de feiten, een mogelijke schijn van partijdigheid kan zijn in hoofde van de decretaal voorziene onderzoeker. Indien de aangeduide onderzoeker zelf meent dat hij niet kan optreden, deelt hij dit mee aan de tuchtoverheid die dan een nieuwe aanduiding kan doen.

De persoon die vervolgens de functie waarneemt, moet er ook daadwerkelijk toe gerechtigd zijn om de functie van secretaris, voorzitter van de gemeenteraad of leidinggevende waar te nemen.

Bij aanduiding van een leidinggevend personeelslid door de gemeentesecretaris die optreedt als tucht-overheid, moet dit personeelslid ook minstens dezelfde of een gelijkwaardige graad hebben als het personeelslid dat het voorwerp is van het onderzoek.

De tuchtoverheid brengt het betrokken personeelslid onmiddellijk op de hoogte van haar beslissing tot het opstarten van een tuchtonderzoek, met vermelding van de aard van de feiten en de datum van vaststelling of kennisneming van de feiten.

Het verloop van het onderzoek

Elke persoon en uiteraard ook de betrokkene "kan" gehoord worden door de onderzoeker. Ook elk document of voorwerp dat nuttig is voor de feitenvinding, kan door de onderzoeker worden opgevraagd om gevoegd te worden bij het tuchtdossier.

De onderzoeker bepaalt hoofdzakelijk zelf wat nuttig is om de waarheid te achterhalen. Hij kan bijvoorbeeld ook een confrontatie tussen bepaalde personen organiseren.

De tuchtoverheid wordt regelmatig geïnformeerd over het verloop van het onderzoek. Zodra het tuchtonderzoek langer duurt dan drie maanden moet de tucht-overheid in ieder geval regelmatig worden geïnformeerd over de redenen waarom het tuchtonderzoek nog niet kan worden afgesloten.

Door op de hoogte gehouden te worden kan de tuchtoverheid de evoluties volgen van het onderzoek, kan ze in kennis worden gesteld van mogelijke nieuwe feiten die aan het licht komen, en ze kan tevens, indien nodig, dit onderzoek bijsturen.

Het tuchtverslag

Als het tuchtonderzoek is afgerond, stelt de onderzoeker een verslag op dat minstens de ten laste ge-

legde feiten bevat, maar ook al de nuttige gegevens over deze feiten en de omstandigheden waarin ze werden gepleegd, zodat de tuchtoverheid met kennis van zaken kan oordelen over de verdere tuchtvervolgning. De tuchtoverheid kan vooraleer tot verdere tuchtvervolgning te besluiten, ook nog beslissen om een bijkomend onderzoek in te stellen.

De tuchtonderzoeker neemt niet deel aan de beraadslaging en de beslissing door de tuchtoverheid. De tuchtonderzoeker kan wel toelichting geven over zijn bevindingen.

In de tuchtregeling van de Nieuwe Gemeentewet werd niet voorzien in een scheiding tussen de onderzoeker van de tuchtfeiten en de tuchtoverheid zelf. Hierdoor kwam het voor dat bij de betrokkene de indruk werd gewekt dat een vooringenomen lid deel uitmaakte van de tuchtoverheid. De onderzoeker maakt immers het tuchtverslag op waarin de feiten worden meegedeeld aan de tuchtoverheid en waarbij desgevallend een tuchtstraf wordt voorgesteld. Door de onderzoeker uit te sluiten van deelneming aan de beraadslaging en de beslissing wordt alleszins de schijn van mogelijke beïnvloeding uitgesloten.

Het tuchtdossier

De onderzoeker stelt een tuchtdossier samen.

Het tuchtdossier bevat alle stukken, en ook de verslagen van de eventuele verhoren, die geleid hebben tot de conclusies van het tuchtverslag, evenals de beslissing houdende opdracht tot het voeren van het tuchtonderzoek en een inventaris van al de bijgevoegde documenten.

De beslissing inzake verdere vervolging

Na de afronding van het tuchtonderzoek wordt het tuchtverslag samen met het tuchtdossier voorgelegd aan de tuchtoverheid die binnen een termijn van twee maanden oordeelt over het gevolg dat zij geeft aan de voorgelegde zaak.

Indien een beslissing uitblijft, wordt de tuchtoverheid geacht af te zien van de verdere vervolging en kan geen tuchtstraf meer opgelegd worden voor de ten laste gelegde feiten.

De beslissing om geen vervolging in te stellen wordt schriftelijk meegedeeld aan het betrokken personeelslid.

De hoorzitting

Een tuchtstraf kan pas worden opgelegd nadat het personeelslid en desgevallend zijn raadsman de gelegenheid hebben gekregen om door de tuchtoverheid te worden gehoord in zijn middelen van verdediging, over alle feiten die hem ten laste worden gelegd.

De betrokkene mag zich te allen tijde laten bijstaan en/of kan zich tevens laten vertegenwoordigen door een raadsman van zijn keuze. Dit hoeft niet noodzakelijk een advocaat te zijn.

De gemeentesecretaris die optreedt als tuchtoverheid kan zich bij het verhoor laten bijstaan door een griffier die door hem wordt aangeduid onder het gemeentepersoneel.

Oproeping voor de hoorzitting

Bij vervolging wordt het betrokken personeelslid opgeroepen voor de hoorzitting bij de tuchtoverheid door overhandiging tegen ontvangstbewijs van de oproepingsbrief of per aangetekende brief, ten minste 21 dagen voor de hoorzitting. De vroegere bepaling in de Nieuwe Gemeentewet gelinkt aan werkdagen gaf aanleiding tot interpretaties. De nieuwe bepaling uitgedrukt in dagen, is eenvoudig toe te passen en vermijdt discussies. De vermelding van dagen sluit "werkdagen" uit.

De oproeping vermeldt:

- de ten laste gelegde feiten;
- de overweging van een tuchtstraf;
- plaats, dag en uur van de hoorzitting;
- het recht op bijstand en vertegenwoordiging door een verdediger naar keuze (dit is nieuw t.o.v. de vroegere regeling);
- het recht van de betrokkene om de openbaarheid van de hoorzitting te vragen;
- het recht om het horen van getuigen te vragen desgevallend in openbaarheid;
- het recht om een schriftelijk verweer in te dienen tot op de dag voor de hoorzitting.

Het tuchtverslag en het tuchtdossier worden als bijlage gevoegd bij de oproepingsbrief. De beslissing waarbij kennis wordt genomen van het tuchtverslag wordt bij het tuchtdossier gevoegd.

Het horen van getuigen

De tuchtoverheid kan ambtshalve, of op verzoek van het personeelslid of zijn raadsman, getuigen horen. In dat geval heeft het verhoor van de getuigen plaats

in aanwezigheid van de betrokkene of van zijn raadsman.

Aan de betrokkene wordt gemeld dat indien er getuigen moeten worden gehoord, dit tien dagen voor de hoorzitting wordt meegedeeld aan de tuchtoverheid met het oog op de oproeping, en dat moet worden aangegeven waarover de getuigen een verklaring dienen te geven. Bovendien wordt aan de betrokkene ook gemeld dat hij verzocht wordt binnen dezelfde termijn van 10 dagen voor de hoorzitting bij de tuchtoverheid de stukken te deponeren die hij wenst toe te voegen aan het dossier.

Er werd bewust voorzien dat de tuchtoverheid zelf de getuigen aangegeven door de betrokkene oproept, waardoor zij dus vóór de hoorzitting op de hoogte moet gebracht worden van de mogelijke getuigen. Hierdoor wordt vermeden, zoals zich vroeger voordeed, dat op het moment van de hoorzitting de betrokkene onverwacht opdaagt met een aantal getuigen en hierdoor het goede verloop van de hoorzitting in het gedrang brengt. In toepassing van de rechtspraak van de Raad van State (arrest nr.105.536 van 16 april 2002) dient de betrokkene mee te delen waarover de getuigen moeten gehoord worden.

Indien de tuchtoverheid getuigen oproept, worden de namen en het onderwerp van de getuigenissen in de oproepingsbrief aan de betrokkene meegedeeld.

Het verloop van de hoorzitting

De hoorzitting, alsook de zittingen waarop de getuigen worden gehoord, zijn niet openbaar tenzij het betrokken personeelslid er zelf om verzoekt.

Ook de tuchtoverheid mag zich te allen tijde laten bijstaan door een raadsman, behalve bij de beraadslaging en de stemming.

Betrokkene heeft voortaan ook de mogelijkheid van een schriftelijk verweer.

Het schriftelijk verweer was niet voorzien in de vroegere regeling en dit gaf aanleiding tot twijfel of dit mogelijk was. De expliciete vermelding van die mogelijkheid in het uitvoeringsbesluit verduidelijkt dit. Voortaan hebben alle betrokkenen de vrije keuze tussen het indienen van een schriftelijk verweer en/of het persoonlijk verschijnen.

Op gemotiveerde vraag van de betrokkene, bijvoorbeeld om gezondheidsredenen, of om verder het dossier te bestuderen kan door de tuchtoverheid uitstel van de hoorzitting verleend worden. De tuchtoverheid

oordeelt echter autonoom of zij hierop ingaat. Deze facultatieve mogelijkheid verhindert dat de betrokkene de tuchtprocedure tracht te rekken.

Het organiseren van een uitgestelde hoorzitting of van een hoorzitting in voortzetting is, behalve de melding aan de betrokkene, niet onderworpen aan de vormvereisten van de eerste oproeping.

Het proces-verbaal van de hoorzitting

Van de hoorzitting wordt een proces-verbaal opgesteld.

Het proces-verbaal wordt uiterlijk binnen de zeven dagen na de hoorzitting aan de betrokkene en zijn raadsman overhandigd tegen ontvangstbewijs of toegezonden per aangetekende zending, met het verzoek eventuele bemerkingen mee te delen, het te ondertekenen en terug te bezorgen binnen zeven dagen na ontvangst. Het uitblijven van de terugzending impliceert de aanvaarding van het proces-verbaal.

De tuchtoverheid maakt desgevallend een proces-verbaal van niet-verschijnen op. Een afschrift van dit proces-verbaal wordt binnen de zeven dagen na de dag van de hoorzitting aan de betrokkene overhandigd tegen ontvangstbewijs of toegezonden per aangetekende zending.

Het proces-verbaal van het verhoor van de getuigen wordt op dezelfde wijze als dit van de betrokkene ter ondertekening aan de getuige voorgelegd. Een ondertekend exemplaar hiervan, wordt voortaan ook aan het vervolgde personeelslid bezorgd.

Wraking van een lid van de tuchtoverheid

De wraking van een lid van de tuchtoverheid moet door de betrokkene bij de aanvang van de hoorzitting worden gevraagd waarna de tuchtoverheid, zonder het gewraakte lid, hierover beraadslaagt en beslist vooraleer de hoorzitting verder te zetten.

Als de gemeentesecretaris of de provinciegriffier optreedt als tuchtoverheid, en hij oordeelt dat hij terecht wordt gewraakt, geeft hij het tuchtdossier onmiddellijk in handen van het college van burgemeester en schepenen, respectievelijk de bestendige deputatie. In afwijking van het voorgaande wordt de zaak onmiddellijk in handen gegeven van de adjunct-gemeen-

tesecretaris in de gemeenten die over een adjunct-gemeentesecretaris beschikken. Indien nadien ook de adjunct-gemeentesecretaris zou worden gewraakt, wordt de zaak verder gezet door het college van burgemeester en schepenen.

De adjunct-gemeentesecretaris mag in dezelfde zaak niet optreden als tuchtonderzoeker en als tuchtoverheid.

Alle betrokkenen worden door de adjunct-gemeentesecretaris of door het uitvoerend college dat de procedure overneemt uitgenodigd voor een nieuwe hoorzitting. Die moet plaatshebben binnen de dertig dagen na de dag van de wraking.

De gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris of de provinciegriffier die optreedt als tuchtoverheid kan zich bij het verhoor laten bijstaan door een griffier die door hem wordt aangeduid onder het gemeentepersoneel of het provinciepersoneel.

De beraadslaging en de kennisgeving van de beslissing

De tuchtoverheid doet binnen twee maanden na het afsluiten van het proces-verbaal van de laatste hoorzitting, of van niet-verschijnen, uitspraak over de op te leggen tuchtmaatregel.

Indien geen uitspraak wordt gedaan binnen die termijn, wordt de tuchtoverheid geacht af te zien van vervolging voor de feiten die de betrokkene ten laste worden gelegd.

De leden van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen, die niet permanent aanwezig waren tijdens het geheel van de hoorzittingen, mogen niet deelnemen aan de beraadslagingen en aan de stemming over de op te leggen tuchtmaatregel.

Het tuchtbesluit wordt op straffe van nietigheid, aan de betrokkene betekend, hetzij bij een ter post aangetekende brief, hetzij door overhandiging tegen ontvangstbewijs binnen een termijn van veertien dagen na de beslissing.

In de kennisgeving van de beslissing wordt melding gemaakt van de beroepsmogelijkheid, en van de termijn waarbinnen dat kan worden aangetekend.

De verjaring van de tuchtvordering

De tuchtoverheid kan geen tuchtrechtelijke vervolging meer instellen, na verloop van een termijn van zes maanden na de vaststelling of de kennisname door de tuchtoverheid van de daarvoor in aanmerking komende feiten. De tuchtvervolging wordt geacht te zijn ingesteld van zodra de tuchtoverheid beslist om een tuchtonderzoek op te starten.

Als in verband met dezelfde feiten de strafvordering werd ingesteld, wordt de termijn van zes maanden gestuit tot op de dag dat de tuchtoverheid door de gerechtelijke overheid ervan op de hoogte wordt gebracht dat er een beslissing werd uitgesproken die in kracht van gewijsde is gegaan en die de strafvordering beëindigt.

Het strafrechtelijke onderzoek doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van de tuchtoverheid om een tuchtstraf uit te spreken. Indien een opgelegde tuchtstraf onverenigbaar blijkt te zijn met een latere in kracht van gewijsde getreden strafrechtelijke uitspraak, kan het betrokken personeelslid binnen de zestig dagen na de kennisneming ervan bij de tuchtoverheid een verzoek tot intrekking van de opgelegde tuchtsanctie instellen.

Als de tuchtstraf wordt vernietigd, kan de tuchtoverheid vanaf de datum van de kennisgeving van de vernietiging, de tuchtrechtelijke vervolging hernemen gedurende het gedeelte van de bedoelde termijn (zes maanden) dat overbleef bij het instellen van de vervolging en minstens gedurende een termijn van drie maanden.

Als de tuchtstraf wordt ingetrokken, kan de tuchtoverheid vanaf de datum van de intrekking, de tuchtrechtelijke vervolging hernemen gedurende het gedeelte van de bedoelde termijn dat overbleef bij het instellen van de vervolging.

de tuchtoverheid het personeelslid preventief schorsen bij wijze van ordemaatregel, al dan niet met inhouding van salaris.

De preventieve schorsing wordt uitgesproken voor een termijn van maximaal vier maanden. Als er een strafrechtelijk onderzoek loopt, kan de overheid die termijn voor perioden van maximaal vier maanden verlengen zolang de strafrechtelijke procedure duurt, op voorwaarde dat het personeelslid daarover vooraf wordt gehoord.

Als binnen de genoemde termijnen geen tuchtstraf wordt opgelegd, vervallen de gevolgen van de preventieve schorsing.

Als tegen een personeelslid een strafrechtelijk of tuchtrechtelijk onderzoek loopt, kan de tuchtoverheid die de preventieve schorsing uitspreekt, beslissen tot een inhouding van salaris, op voorwaarde dat het personeelslid daarover vooraf wordt gehoord.

De inhouding van salaris mag niet meer dan de helft ervan bedragen.

De gemeente waarborgt aan het personeelslid een nettosalaris dat gelijk is aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld. In geval van deeltijdse prestaties wordt dat bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

De mogelijkheid tot de ontzegging van de bevorderingsaanspraken die in de Nieuwe Gemeentewet was opgenomen, werd niet langer voorzien.

Als de tuchtoverheid, in aansluiting op een preventieve schorsing met inhouding van salaris, geen tuchtstraf oplegt of de tuchtstraf blaam oplegt, wordt de preventieve schorsing ingetrokken en betaalt de gemeente het ingehouden salaris uit.

Als de tuchtoverheid, in aansluiting op een preventieve schorsing met inhouding van salaris, de tuchtstraf inhouding van salaris, schorsing of ontslag van ambtswege oplegt, heeft de tuchtstraf uitwerking met ingang van de dag waarop de preventieve schorsing is ingegaan. In dat geval wordt het bedrag van het tijdens de schorsing ingehouden salaris, in mindering gebracht op het bedrag van het salarisverlies, verbonden aan de tuchtstraf. Als het bedrag van het ingehouden salaris groter is dan het bedrag van het salarisverlies, verbonden aan de tuchtstraf, betaalt de gemeente het verschil uit.

De preventieve schorsing

Inhoud van de maatregel

Als tegen een personeelslid een strafrechtelijk of tuchtrechtelijk onderzoek loopt en zijn aanwezigheid onverenigbaar is met het belang van de dienst, kan

De procedure inzake preventieve schorsing

De tuchtoverheid geeft de opdracht tot onderzoek, opmaak van het verslag en samenstelling van het dossier voor de preventieve schorsing aan dezelfde instantie die belast kan worden met het opmaken van het tuchtverslag.

Ingeval van een preventieve schorsing bij hoogdringendheid kan die instantie mondeling of schriftelijk verslag geven aan de tuchtoverheid.

Voor de tuchtoverheid beslist tot een preventieve schorsing, al dan niet met inhouding van salaris, hoort ze de betrokkene.

In hoogdringende gevallen kan de tuchtoverheid de preventieve schorsing al dan niet met inhouding van salaris onmiddellijk uitspreken, met de verplichting het personeelslid binnen acht dagen na de uitspraak te horen over de preventieve schorsing, en in voorkomend geval over de inhouding van salaris. De preventieve schorsing vervalt als ze niet wordt bevestigd binnen vijftien dagen nadat de betrokkene is gehoord.

De procedure is gelijklopend met deze van de tuchtprocedure.

De oproepingstermijn voor de hoorzitting wordt evenwel teruggebracht tot vijf dagen. De andere termijnen worden gehalveerd, behalve indien zeven dagen zijn voorzien.

Ook hier wordt een verslag opgemaakt en een dossier samengesteld.

Dit verslag zal niet zo uitgebreid zijn als een tuchtverslag maar dient toch voldoende informatie te bevatten om de noodzaak van de ordemaatregel te kunnen inschatten. De ordemaatregel kan alleen verantwoord worden indien de verdenking die rust op het personeelslid, het verder functioneren verhindert. Bijgevolg zullen alleen die feiten, indien zij bewezen zijn, in aanmerking komen voor een zware sanctie, een ordemaatregel verantwoorden.

Beroep tegen de tuchtstraf

De Beroepscommissie voor tuchtsancties

De Vlaamse Regering richt een commissie voor tuchtsancties van de lokale besturen op, die zal op-

treden als beroepsinstantie voor al de gemeentelijke tuchtbeslissingen.

Overeenkomstig het decreet van 24 juli 1991 kon tegen de besluiten van de gemeentelijke overheid houdende het opleggen van de tuchtstraf van de waarschuwing en de berisping, door de betrokkene beroep worden ingesteld bij de provinciegouverneur. Tegen de besluiten van de gemeentelijke overheid houdende het opleggen van de tuchtstraf van de inhouding van wedde, de schorsing, de terugzetting in graad, het ontslag van ambtswege, de afzetting en de preventieve schorsing, kon de betrokkene beroep instellen bij de Vlaamse Regering.

Vandaag wordt dit onderscheid niet langer gemaakt. De beroepsbevoegdheid wordt integraal overgedragen aan de Beroepscommissie voor tuchtzaken.

De Beroepscommissie voor tuchtzaken is een bestuurlijk orgaan en dus geen administratief rechtcollege. Het wordt opgericht op het gewestelijk niveau.

De termijn voor indiening beroep

Binnen dertig dagen na ontvangst van de beslissing over het opleggen van een tuchtstraf of een preventieve schorsing kan het personeelslid tegen die beslissing beroep aantekenen bij de Beroepscommissie voor tuchtzaken. Behalve in geval van preventieve schorsing, schorst het beroep de beslissing.

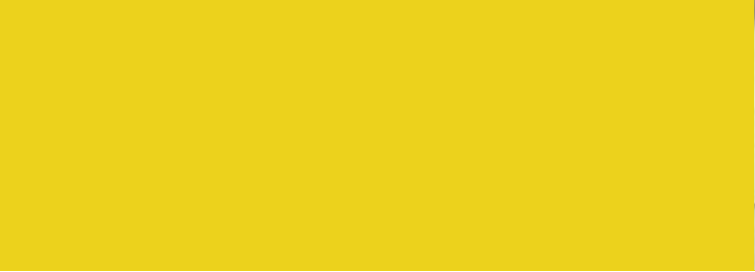
De argumenten voor het beroep

Het beroepsschrift bevat de argumenten van de betrokkene; dit om lichtzinnige beroepsprocedures te voorkomen.

Bij afwezigheid van enig argument verzoekt de voorzitter van de Beroepscommissie de betrokkene schriftelijk om aan die verplichting tegemoet te komen. Dit verzoek wordt aan betrokkene toegezonden per aangetekende zending. Indien binnen de tien dagen na ontvangst van dit verzoek hieraan geen gevolg wordt gegeven is het beroepsschrift onontvankelijk.

De beroepsprocedure

Na de ontvangst van het geargumenteerde beroepsschrift vraagt de voorzitter van de Beroepscommissie schriftelijk het tuchtdossier op bij de tuchtoverheid.

Het tuchtdossier wordt binnen zeven dagen na ontvangst van dit verzoek aan de Beroepscommissie bezorgd.

Overeenkomstig het decreet van 24 juli 1991 was de gemeentelijke overheid verplicht om elk tuchtstrafbesluit, alsmede het volledige tuchtdossier, aan de beroepsinstantie toe te zenden. Deze verplichting was bijzonder omslachtig en werd vaak als overbodig ervaren. In de nieuwe regeling is de meldingsplicht dan ook niet langer opgenomen.

Vootaan zal slechts wanneer er effectief een beroep wordt ingesteld, de gemeentelijke overheid verplicht zijn het dossier aan de Beroepscommissie voor tuchtzaken over te maken.

De Beroepscommissie voor tuchtzaken mag pas uitspraak doen nadat aan het personeelslid en aan de tuchtoverheid en hun respectieve raadsman de gelegenheid werd geboden om te worden gehoord. Die hoorzittingen zijn niet openbaar tenzij het betrokken personeelslid er zelf om verzoekt.

Ten minste 21 dagen voor zijn verschijning wordt de betrokkene door de voorzitter van de Beroepscommissie opgeroepen om gehoord te worden op een hoorzitting.

De tuchtoverheid wordt eveneens uitgenodigd, en ontvangt samen met de oproepingsbrief een voor eensluidend verklaard afschrift van het beroepschrift.

De oproepingsbrief voor de betrokkene vermeldt:

- plaats, dag en uur van de hoorzitting;
- het recht op bijstand en vertegenwoordiging door een verdediger naar keuze;
- de plaats waar en de termijn waarbinnen het dossier kan ingezien worden;
- het recht van de betrokkene om de openbaarheid van de hoorzitting te vragen;
- het recht om het horen van getuigen te vragen;
- het recht om schriftelijk verweer in te dienen tot op de dag voor de hoorzitting;
- de termijn waarbinnen de Beroepscommissie een uitspraak moet doen.

Aan de betrokkenen wordt gemeld dat indien er getuigen moeten worden gehoord, dit tien dagen voor de hoorzitting wordt meegedeeld aan de Voorzitter van de Beroepscommissie met het oog op de oproeping, en dat moet worden aangeduid welke getuigen

moeten worden gehoord, en bovendien moet worden aangegeven waarover de getuigen een verklaring dienen te geven.

Het hervormingsrecht

De Beroepscommissie voor tuchtzaken beschikt over een hervormingsrecht.

Dit houdt in dat bij een beroep de beslissingsmacht over de zaak zelf wordt overgedragen aan de Beroepscommissie voor tuchtzaken. Dit impliceert o.a. dat de Beroepscommissie zelf ook nog onderzoeksdaden kan stellen, en dat eventuele tekortkomingen in de procedure of een gebrekkige motivering kunnen worden bijgestuurd in beroep.

Dit hervormingsrecht kan desgevallend ook leiden tot een verzwarend van de tuchtstraf.

De uitspraak in beroep

Binnen zestig dagen na de dag van ontvangst van het tuchtdossier spreekt de Beroepscommissie voor tuchtzaken zich uit over het beroep.

Er werd geopteerd om de termijn voor uitspraak te laten ingaan vanaf het inkomen van het tuchtdossier ipv vanaf het inkomen van het beroep.

Aldus wordt vermeden dat de termijn om uitspraak te doen in sommige gevallen drastisch wordt ingekort.

De Commissie kan evenwel de oorspronkelijke termijn met zestig dagen verlengen indien ze, voor het verstrijken van de termijn, de tuchtoverheid en het personeelslid ervan op de hoogte brengt dat ze pas binnen de verlengde termijn kan beslissen.

De Beroepscommissie voor tuchtzaken is gehouden zich uit te spreken. Behalve in geval van preventieve schorsing, schorst het beroep immers de beslissing van de tuchtoverheid en kunnen de tuchtstraffen geen ingang vinden.

De doorhaling van de tuchtstraf

De tuchtstraffen blaam, inhouding van salaris en schorsing worden in het persoonlijk dossier van de personeelsleden doorgehaald na verloop van een termijn van één jaar voor de blaam, drie jaar voor de

inhouding van salaris en vier jaar voor de schorsing.

Die termijnen lopen vanaf de datum waarop de tuchtstraf werd uitgesproken door de tuchtverheid of, indien beroep werd aangetekend, vanaf de datum van de uitspraak van de Beroepscommissie voor tuchtzaken. De doorhaling heeft enkel uitwerking voor de toekomst.

In tegenstelling tot de regeling in de Nieuwe Gemeentewet, worden voortaan niet alleen de blaam (d.i. de waarschuwing en de berisping in de Nieuwe Gemeentewet) en de inhouding van salaris, maar ook de schorsing, na verloop van een bepaalde tijd van ambtswege in het persoonlijk dossier van de personeelsleden doorgehaald. De tuchtverheid heeft niet langer de mogelijkheid om de doorhaling te weigeren.

Richtlijnig

Martine Van Ruyskensvelde

Omzendbrieven BB 2006/17 en 2006/18 van 27 oktober 2006 – BS 24 november 2006

Start van de lokale bestuursperiode na de verkiezingen van 8 oktober 2006 – benoeming van de burgemeester – installatie van de gemeenteraad – verkiezing van de schepenen – samenstelling en installatie van de OCMW-raad.

Start van de lokale bestuursperiode na de verkiezingen van 8 oktober 2006 – installatie van de provincieraad – verkiezingen van de voorzitter – verkiezing van de gedeputeerden.

De omzendbrieven regelen de opstart van de nieuwe legislatuur op gemeentelijk en provinciaal niveau. In de omzendbrief die betrekking heeft op de gemeenten, komen de installatie van de gemeenteraad, de verkiezing van de schepenen en de samenstelling en installatie van de OCMW-raad aan bod. In de omzendbrief voor de provincies komen de installatie van de provincieraad, de verkiezing van de voorzitter van die raad en de gedeputeerden aan bod.

Omzendbrieven BB 2006/19 en BB 2006/20 van 1 december 2006

Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 betreffende de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en ter uitvoering van artikels 60 en 179 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 (omzendbrief BB 2006/19)

Deze omzendbrief licht, aan de hand van de bepalingen van het Gemeentedecreet en de memorie van toelichting, de inhoud van het uitvoeringsbesluit nader toe. Tevens is er een overzicht opgenomen van de ondersteuningsmaatregelen die door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur worden aangeboden aan de gemeentebesturen. Ten slotte wordt er een tijdsplan voorgesteld voor de inwerkingtreding van de andere bepalingen van het Gemeentedecreet, die niet in het uitvoeringsbesluit zijn opgenomen.

Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 betreffende de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en ter uitvoering van artikels 156 en 175 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 (omzendbrief BB 2006/20)

Deze omzendbrief is gelijkaardig aan de vorige, maar heeft betrekking op de provincies.

Omzendbrief BB 2006/21 van 19 december 2006 – BS 29 december 2006

Start van de lokale bestuursperiode na de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 – beslissingen die op de installatievergadering van 2 januari 2007 moeten genomen worden.

Deze omzendbrief bevat een overzicht van de handelingen en beslissingen die op de installatievergadering van de gemeenteraad aan de orde zijn.

Autonome gemeentebedrijven, verleden en toekomst

Eva Wuyts

Verleden

In 1995 heeft de zogenaamde Wet Erdman¹ het voor gemeenten mogelijk gemaakt om autonome gemeentebedrijven (AGB's) op te richten. Deze vorm van gemeentebedrijf had als grootste vernieuwing dat ze rechtspersoonlijkheid had. Alle 'gemeentelijke inrichtingen en diensten van commerciële of industriële aard'² konden voortaan in deze vorm bestuurd worden. De eerste jaren hadden AGB's niet veel succes. De wetgeving was in de eerste plaats geschreven om het Havenbedrijf van Antwerpen een werkbare vorm te geven, en het is dan ook niet verwonderlijk dat enkel de andere havens een AGB oprichtten. De wetgeving, 12 artikelen in de Nieuwe Gemeentewet, was zeer summier en van federale makelij terwijl het toezicht lag bij de gewesten. Met de nieuwe gemeentelijke legislatuur in 2001 kwam er een kentering. Vele gemeenten zagen in het AGB de ideale vorm om hun patrimonium 'dynamischer' in te zetten. AGB's hebben vanaf 2003 een onteigeningsbevoegdheid en de daaruit voortvloeiende vrijstelling op de registratierechten. Door het feit dat autonome gemeentebedrijven een aparte rechtspersoonlijkheid hebben zijn ze onderworpen aan de belastingregeling en aan alle fiscale lasten die op de vennootschappen van toepassing zijn. In het bijzonder zijn zij onderworpen aan de vennootschapsbelasting (met uitzondering van de autonome havenbedrijven van Antwerpen, Gent en Oostende) én de BTW-wetgeving. Vooral dit laatste maakte van de AGB's een instrument om tot een ander patrimoniumbeleid over te gaan. Uit tabel 1 blijkt deze kentering vanaf de nieuwe legislatuur in 2001 duidelijk.

Tabel 1: Aantal AGB's opgericht per jaar (GR: gemeenteraadsbeslissing, MB: Ministerieel besluit)

Beslissing	GR	MB
voor 1998	3	3
in 1998	2	2
1999	1	1
2000	1	1
2001	7	3

2002	6	6
2003	14	14
2004	21	21
2005	39	24
2006	3	22
Totaal	97	97

Uit tabel 1 blijkt ook dat AGB's vaak in de tweede helft van het jaar worden opgericht en daardoor pas in het volgende jaar worden goedgekeurd. Vooral in 2005 was dit het geval. In 2006 werden geen nieuwe initiatieven genomen om nieuwe AGB's op te richten als gevolg van de aankomende lokale verkiezingen. De 3 nog opgerichte AGB's waren het resultaat van al langer lopende dossiers.

De toekomst

Het valt te verwachten dat na de installatie van de nieuwe gemeenteraden er opnieuw een grote interesse bestaat om AGB's op te richten. Vanaf 1 januari 2007 is de oude Wet Erdman echter niet meer van toepassing. Het Gemeentedecreet³, en in het bijzonder titel VII die handelt over de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen vervangt de 12 artikelen uit de Nieuwe Gemeentewet. Niet alleen is deze wetgeving veel uitgebreider, maar geeft ze ook ruimte aan verschillende vormen van extern verzelfstandigde agentschappen, in publiek- en privaatrechtelijke vorm. De tijdelijke windstilte in de oprichting van AGB's geeft dan ook de kans om de verschillen tussen het verleden en de toekomst op een rijtje te zetten. Deze opsomming heeft de bedoeling een overzicht te geven van de wijzigingen in grote lijnen. Omdat sommige vormen van verzelfstandiging volledig nieuw zijn, en dus op zichzelf een heel artikel kunnen vullen, is deze opsomming verre van compleet.

IVA's en EVA's

In het Gemeentedecreet maakt men een onderscheid tussen intern verzelfstandigde agentschappen (IVA) en extern verzelfstandigde agentschappen (EVA). De in-

tern verzelfstandigde agentschappen zijn diensten die door de gemeenten belast zijn met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang en die beschikken over operationele autonomie maar hebben geen rechtspersoonlijkheid⁴. De gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen hebben wel rechtspersoonlijkheid. De AGB's vallen onder deze EVA's.

Vormen en activiteiten

In de Nieuwe Gemeentewet was maar één vorm van autonoom beheer met rechtspersoonlijkheid mogelijk, namelijk het autonoom gemeentebedrijf. Nu zijn er 2 mogelijkheden: het autonoom gemeentebedrijf en gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm. De gemeente kan dus ook een vennootschap in de zin van het Wetboek van vennootschappen, een vereniging of stichting in de zin van de wet van 27 juni 1921, betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, of de internationale verenigingen zonder winstoogmerk oprichten.

De Nieuwe Gemeentewet bepaalde verder dat een AGB kon opgericht worden voor activiteiten van commerciële en industriële aard, die verder werden toegelicht in een KB⁵. De twee vormen van EVA's kunnen worden opgericht voor welbepaalde taken van gemeentelijk belang⁶. De Vlaamse Regering kan deze taken van gemeentelijk belang nader bepalen⁷ maar heeft dat nog niet gedaan. Het is dus aan de gemeente om dit gemeentelijk belang aan te tonen en te motiveren in haar oprichtingsbeslissing.

Oprichting

De wettelijke verplichtingen bij de oprichting van een AGB beperkte zich tot de beslissing van de gemeenteraad samen met de statuten van het nieuwe AGB die binnen de 20 dagen aan de Vlaamse Regering moest verzonden worden. De Vlaamse Regering had dan 100 dagen om deze beslissing al dan niet goed te keuren⁸. De administratieve praktijk was enigszins anders. Samen met de gemeenteraadsbeslissing en de statuten werd er een ondernemingsplan en een financieel plan aan het toezicht verzonden. Dit kaderde in de zorg voor behoorlijk bestuur. De oprichting van een AGB is immers een ingrijpende verschuiving in de gemeentelijke diensten en in de uitvoering van beleid. Deze werkwijze is nu zoveel mogelijk verankerd in het Gemeentedecreet. Een autonoom gemeentebedrijf wordt opgericht bij gemeenteraadsbeslissing op grond

van een door het college van burgemeester en schepenen opgemaakt verslag. In dat verslag worden de voor- en nadelen van externe verzelfstandiging tegen elkaar afgewogen en wordt aangetoond dat beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden. De oprichtingsbeslissing stelt ook de statuten vast⁹. Ook bij de extern verzelfstandigende agentschappen in privaatrechtelijke vorm is dit verslag van het college verplicht¹⁰. De oprichtingsbeslissing en de statuten worden binnen de 30 dagen naar de Vlaamse Regering verstuurd ter goedkeuring.

Na de oprichting wordt er tussen de gemeente en het AGB een beheersovereenkomst afgesloten. Artikel 235 van het Gemeentedecreet bepaalt de minimale inhoud van deze beheersovereenkomst. Tussen de gemeente en de EVA van privaatrechtelijke vorm wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten¹¹.

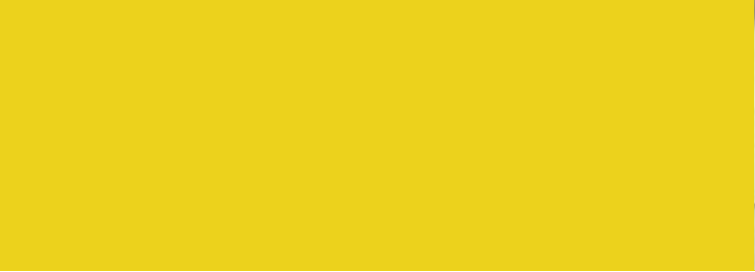
Organen

Het AGB had in de oude wetgeving 2 organen, de Raad van Bestuur en het Directiecomité. De Raad van Bestuur bestond uit ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden met een maximum van 18 leden. De meerderheid van de Raad van Bestuur bestond uit gemeenteraadsleden.

Het Directiecomité, dat belast was met het dagelijks bestuur bestond uit een afgevaardigd bestuurder en 4 bestuursdirecteurs. Elke politieke groep moest in de Raad van Bestuur vertegenwoordigd zijn. De definitie van een politieke groep, een begrip dat verder nergens in de Nieuwe Gemeentewet werd gebruikt gaf aanleiding tot heel wat discussie. Verder maakte de verplichting elke politieke groep te vertegenwoordigen de afspiegeling van de meerderheid in de gemeenteraad soms moeilijk.

De Raad van Bestuur van het AGB bestaat nu nog steeds uit ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden, maar met een maximum van 12 leden. Elk fractie kan minstens één lid van de Raad van bestuur voordragen. Deze leden moeten geen lid zijn van de gemeenteraad. Als die meerderheid in het gedrang komt beschermt artikel 236 van het Gemeentedecreet verder de meerderheid door de mandaten evenredig over de fracties te verdelen. Het begrip fractie wordt in artikel 38 omstandig uitgelegd.

Het dagelijks bestuur kan worden toevertrouwd aan een gedelegeerd bestuurder of een Directiecomité die door de Raad van Bestuur wordt benoemd.

Financiële controle

Het financiële toezicht op de autonome gemeentebedrijven was opgedragen aan een college van drie commissarissen, die door de gemeenteraad worden gekozen buiten de raad van bestuur van het gemeentebedrijf en waarvan ten minste één lid is van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren. De twee andere commissarissen dienden gemeenteraadslid te zijn. Inzake samenstelling en werking van het college van commissarissen waren de relevante bepalingen van de vennootschappenwet met betrekking tot de naamloze vennootschappen van toepassing, steeds voor zover zij verzoenbaar waren met de bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet.

Als gevolg van die zelfstandige organisatie zijn de autonome gemeentebedrijven onderworpen aan de belastingregeling en aan alle fiscale lasten die op de vennootschappen van toepassing zijn. In het bijzonder waren zij onderworpen aan de vennootschapsbelasting (uitzondering gemaakt voor de autonome havenbedrijven van Antwerpen, Gent en Oostende), terwijl ook rekening gehouden moet worden met de regels van de BTW-wetgeving. Wat de financiële organisatie betreft valt het autonome gemeentebedrijf onder de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en jaarrekeningen van ondernemingen¹².

De EVA's van het Gemeentedecreet worden net als de gemeenten met een geheel nieuw systeem van financiële instrumenten gecontroleerd, met als belangrijkste onderdeel de externe audit¹³. Aangezien dit deel van het Gemeentedecreet niet in werking is getreden op 1 januari 2007, zijn alle verwijzingen in het hoofdstuk over de EVA's ook nog niet in werking. Het toezicht op de financiële toestand en op de jaarrekening wordt ondertussen verder opgedragen aan een college van drie commissarissen die door de gemeenteraad worden gekozen buiten de Raad van Bestuur van het gemeentebedrijf, en waarvan ten minste één commissaris lid is van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren. De twee andere commissarissen moeten gemeenteraadslid zijn. Artikel 263quater van de Nieuwe Gemeentewet blijft dus nog van toepassing. Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006¹⁴ en de omzendbrief van 1 december 2006¹⁵ bespreken in detail welke artikelen en delen van artikelen al in werking treden en welke niet.

Filialen

Volgens de Nieuwe Gemeentewet konden AGB's

participeren in andere rechtspersonen met als belangrijkste voorwaarde dat, ongeacht de grootte van de inbreng van de verschillende partijen in het maatschappelijk kapitaal, het autonome gemeentebedrijf over de meerderheid der stemmen moet beschikken en het voorzitterschap moet waarnemen in de organen van die filialen¹⁶.

Het AGB in het Gemeentedecreet laat dit nog steeds toe binnen een aantal beperkingen¹⁷ en het AGB moet minstens één mandaat van bestuurder worden toegekend. Dit is een aanzienlijke minder zware voorwaarde. De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging moet wel ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

Personeel

Een autonoom gemeentebedrijf en de toekomstige EVA's in privaatrechtelijke vorm nemen taken van gemeentelijk belang over van de gemeentelijke diensten. Het is dan ook normaal dat zij personeel tewerkstellen.

Het autonome gemeentebedrijf trad op als aparte werkgever en had dan ook autonomie in het personeelsbeleid. Maar autonome gemeentebedrijven vallen als lokale besturen ook onder toepassing van de sectorale akkoorden¹⁸.

Het Gemeentedecreet bespreekt in artikel 241 het personeel. Het AGB kan personeel in statutair of contractueel verband aanstellen, maar moet een rechtspositieregeling opstellen die in overeenstemming is met die van de gemeente. Functies die specifiek zijn aan een EVA mogen afwijken van deze regeling. Verder maakt artikel 230 het mogelijk om personeel van de gemeente te detacheren aan een EVA. Een kanttekening hierbij is dat het personeelsstatuut van de gemeente dit moet toelaten en dat het in overeenstemming moet zijn met de wet op de uitzend arbeid¹⁹.

Toezicht

Het toezicht op de autonome gemeentebedrijven werd vroeger geregeld in een apart decreet²⁰, maar is nu mee vervat in het Gemeentedecreet, in de artikelen 248 tot 264.

De belangrijkste organieke wijziging is de grotere rol van de provinciegouverneur in het toezicht. Nu moeten de gemeenteraadsbeslissingen over beheersovereenkomsten en de samenwerkingsovereenkomsten,

de rekeningen van de EVA's en de besluiten van de Raad van Bestuur van de AGB's naar de gouverneur worden verstuurd. Naar de Vlaamse Regering worden de oprichtingsbeslissingen, de beheersovereenkomst, de oprichting, deelname of vertegenwoordiging in een andere rechtspersoon van de EVA's. De Vlaamse Regering kan de schorsingen van de gouverneur eventueel te niet doen, rechtstreekse vernietiging door de minister is ook mogelijk.

Het Gemeentedecreet heeft heel wat wijzigingen aangebracht aan de figuur AGB. Met deze regelgeving wordt er beter ingespeeld op de realiteit van de 97 al bestaande AGB's. Het concept van EVA's en IVA's en een EVA in privaatrechtelijke vorm zorgen voor heel wat nieuwe mogelijkheden voor de gemeenten. De toekomst zal uitwijzen hoe deze mogelijkheden in de praktijk worden omgezet.

Tabel 2: 97 AGB's in Vlaanderen

Gemeente	Autonoom Gemeentebedrijf	sector-code
Aalter	AGB Aalter	Patrimonium
Aarschot	Autonoom gemeentebedrijf	Patrimonium
Antwerpen	Antwerpen Nieuw Noord	Patrimonium
Antwerpen	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	Haven
Antwerpen	Gemeentelijk Autonoom Parkeerbedrijf Antwerpen	Parkeerbedrijf
Antwerpen	AGB voor vastgoedbeheer en stadsprojecten Antwerpen	Patrimonium
Ardooie	AGB Ardooie	Patrimonium
Asse	AGB Asse	Patrimonium
Beersel	AGB Beersel	Patrimonium
Beringen	AGB Stadsontwikkeling Beringen	Patrimonium
Bierbeek	AGB Patrimonium Bierbeek	Patrimonium
Bilzen	AGB Bilzen	Patrimonium

Blankenberge	AGB Blankenberge	Patrimonium
Bonheide	AGB Patrimonium Bonheiden	Patrimonium
Boom	AGB Boom Plus	Patrimonium
Boortmeerbeek	AGB Boortmeerbeek	Patrimonium
Bornem	AGB Bornem	Patrimonium
Brasschaat	AGB Brasschaat	Patrimonium
Bredene	AGB Bredene	Patrimonium
Bree	AGB Bree	Patrimonium
Dendermonde	AGB Dendermonde	Patrimonium
Diepenbeek	AGB Diepenbeek	Patrimonium
Essen	AGB Essen	Patrimonium
Evergem	AGB Evergem	Patrimonium
Geel	AGB Geel	Patrimonium
Genk	AGB Genk	Patrimonium
Gent	Gents Havenbedrijf	Haven
Gent	Stadsontwikkelingsbedrijf Gent	Stadsontwikkeling
Gooik	AGB Gooik	Patrimonium
Haacht	AGB Haacht	Patrimonium
Hamme	Hamse Investeringsmaatschappij	Patrimonium
Hasselt	Stadsontwikkeling Hasselt	Stadsontwikkeling
Heist O/D Berg	AGB Heist-op-den-Berg	Patrimonium
Herentals	AGB Herentals 'Sport en Recreatie'	Recreatie
Herentals	AGB Herentals 'Patrimonium'	Patrimonium
Herselt	AGB Herselt	Patrimonium
Herzele	AGB Herzele	Patrimonium
Heusden-Zolder	AGB Heusden-Zolder	Patrimonium
Houthalen-Helchteren	AGB Houthalen-helchteren	Patrimonium
Ieper	Sport	Cultuur en Recreatie Ieper

Houthalen-Helchteren	AGB Houthalen-helchteren	Patrimonium
leper	Sport Cultuur en Recreatie leper	Recreatie
leper	Stadsontwikkeling en Patrimoniumbeheer leper	Stadsontwikkeling
Izegem	AGB Elektriciteitsnet Izegem (ETIZ)	Electriciteit
Keerbergen	AGB Keerbergen	Patrimonium
Kinrooi	AGB Kinrooi	Patrimonium
Koksijde	Casinocomplex Koksijde	Recreatie
Kontich	AGB Kontich	Recreatie
Kortenaken	Autonoom Gemeentebedrijf Kortenaken	Patrimonium
Kortrijk	Woonregie Kortrijk/ Stadsontwikkeling	Patrimonium
Kruibeke	AGB Kruibeke	Patrimonium
Lanaken	AGB Lanaken	Patrimonium
Lebbeke	AGB Lebbeke	Patrimonium
Leuven	AGB Leuven/ Stadsontwikkeling	Stadsontwikkeling
Lier	Stedelijk Ontwikkelingsbedrijf Lier	Patrimonium
Lille	AGB Lille	Patrimonium
Lommel	AGB Lommel Patrimonium	Patrimonium
Lommel	AGB Sport en Recreatie Lommel	Recreatie
Maaseik	AGB Maaseik	Parkeerbedrijf
Maasmechelen	AGB Maasmechelen	Patrimonium
Maldegem	AGB Maldegem	Recreatie

Mechelen	AGB Exploitatie Mechelen	Patrimonium
Mechelen	AGB Patrimonium Mechelen	Patrimonium
Mechelen	AGB Sport Actief Mechelen	Recreatie
Menen	Woonbedrijf Menen	Patrimonium
Merksplas	AGB Elektriciteitsnet Merksplas	Electriciteit
Mortsel	AGB Mortsel Patrimonium- en Pandenbeheer	Patrimonium
Neerpelt	AGB Neerpelt	Patrimonium
Niel	AGB Agrilla	Patrimonium
Nijlen	AGB Nijlen	Patrimonium
Ninove	AGB Ninove	Patrimonium
Olen	AGB Olen	Patrimonium
Oostende	Vismijn Oostende	Diversen
Oostende	Haven Oostende	Haven
Oostende	Stadsvernieuwing Oostende	Patrimonium
Oostkamp	AGB Oostkamp	Patrimonium
Opwijk	AGB Opwijk	Patrimonium
Overpelt	AGB Gemeente Overpelt	Patrimonium
Peer	Stadsontwikkeling Peer	Stadsontwikkeling
Putte	Publiek Domein Putte	Patrimonium
Putte	Privé Domein Putte	Patrimonium
Puurs	AGB Puurs	Patrimonium
Ronse	AGB Ronse	Patrimonium

Rotselaar	AGB Rotselaar	Patrimonium
Rumst	AGB Rumst	Patrimonium
Schelle	AGB Fluctus	patrimonium
Scherpenheuvel-Zichem	AGB Scherpenheuvel-Zichem	Patrimonium
Sint-Katelijke-Waver	AGB Sint-Katelijke-Waver	Patrimonium
Steenokkerzeel	AGB Steenokkerzeel	Patrimonium
Temse	AGB Temse	Patrimonium
Tervuren	AGB Bexit	Patrimonium
Tienen	AGB Tienen	Patrimonium
Tongeren	AGB Stadsontwikkeling Tongeren	Stadsontwikkeling
Tremelo	AGB Tremelo	Patrimonium
Turnhout	AGB Turnhout	Patrimonium
Veurne	AGB Veurne	Patrimonium
Vilvoorde	AGB Vilvoorde	Patrimonium
Wetteren	AGB Wetteren	Patrimonium
Zottegem	AGB Zottegem	Patrimonium

Eindnoten

¹ wet van 28 maart 1995 tot wijziging van titel VI, hoofdstuk V van de Nieuwe Gemeentewet, Belgisch Staatsblad 8 april 1995

² art 261 § 1, de Nieuwe Gemeentewet

³ Gemeentedecreet van 15 juli 2005, B.S. 31 augustus 2005, aangepast door het decreet van 2 juni 2006, B.S. 26 juni 2006 en aangepast door het decreet van 22 december 2006, B.S. 29 december 2006

⁴ art. 221 §1 Gemeentedecreet

⁵ Koninklijk Besluit van 10 april 1995 (Belgisch Staatsblad van 13 mei 1995), gewijzigd en aangevuld door het Koninklijk Besluit van 9 maart 1999 (Belgisch Staatsblad van 15 juni 1999)

⁶ art 225 § 1 Gemeentedecreet

⁷ art. 245 §1 Gemeentedecreet

⁸ art. 27bis van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten, ingevoegd door het decreet van 17 maart 1998 en vervangen door het decreet van 15 juli 2002

⁹ art. 232 Gemeentedecreet

¹⁰ art. 245 Gemeentedecreet

¹¹ art. 247 Gemeentedecreet

¹² Marc Verhulst, Het autonoom gemeentebedrijf, verzelfstandiging als hulpmiddel voor een modern bestuur, Binnenband oktober 2003, nr. 34, p 4 - 13

¹³ Titel VIII, hoofdstuk II van het Gemeentedecreet

¹⁴ Besluit van de Vlaamse regering van 24 november 2006 betreffende de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en ter uitvoering van artikelen 160 en 179 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

¹⁵ Omzendbrief ABB-2006-19 van 1 december 2006 betreffende het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2006 betreffende de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en ter uitvoering van artikel 160 en 179 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

¹⁶ tenzij het filiaal een resultaat is van een lokale PPS – project in de zin van het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiekprivate samenwerking, B.S. 19 september 2003

¹⁷ art. 241§5

¹⁸ Zijnde akkoorden die tot stand komen in de schoot van het Comité C1, zijnde de onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap van het Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. De bepalingen van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en het uitvoeringsbesluit van 28 september 1984 zijn uitdrukkelijk van toepassing verklaard op de autonome gemeentebedrijven (artikel 3,§1, 3° a) van het KB van 28 september 1984, zoals gewijzigd door het KB van 16 september 1997).

¹⁹ Wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.

²⁰ decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeente, laatst gewijzigd op 15 juli 2002.

Rol van gemeente in vernieuwd inburgeringsbeleid

Karim Cherroud

Sinds 1 januari 2007 is het gewijzigde Inburgeringsdecreet van kracht. Hiermee treden enkele belangrijke veranderingen in werking waaraan sinds de vorming van de huidige Vlaamse Regering gewerkt is. In dit artikel staan we even stil bij de belangrijkste wijzigingen en de rol van de gemeente in het inburgeringsbeleid.

Samenleven in diversiteit en inburgering

De Vlaamse Regering engageert er zich toe te werken aan een Vlaanderen waarin alle mensen, ongeacht hun herkomst, kunnen samenleven in diversiteit. Het inburgeringsbeleid is een belangrijk instrument om dit te realiseren. Het volgen van een inburgeringstraject biedt de inburgeraar een eerste opstap naar een actief burgerschap. Een dergelijk vormingsprogramma verschaft cursisten, naast een basiskennis Nederlands, kennis en vaardigheden die hun zelfredzaamheid verhogen. Het maakt hen tegelijk bewust van de waarden en normen waarop deze samenleving gestoeld is.

Het is een kans die we 'nieuwe Vlamingen' moeten bieden. Tegelijk wordt het signaal gegeven dat zich inburgeren niet vrijblijvend is. Het is een belangrijk engagement dat de samenleving van haar nieuwe burgers verwacht. Deze uitgangspunten liggen aan de basis van de wijziging van het Inburgeringsdecreet van 14 juli 2006.

Nieuwkomers en 'oudkomers'

Een eerste grote wijziging aan het Inburgeringsdecreet betreft de doelgroep. Waar tot nu toe het inburgeringsbeleid zich enkel tot nieuwkomers richtte, kunnen voortaan ook 'oudkomers' een inburgeringstraject volgen. 'Oudkomers' zijn vreemdelingen die reeds langer dan een jaar in België gevestigd zijn. Belgen die buiten België geboren zijn en waarvan minstens een van de ouders buiten België geboren is, worden ook tot deze groep gerekend.

Daarnaast is de categorie van verplichte inburgeraars

uitgebreid. Er is voor geopteerd om zoveel mogelijk nieuwkomers een inburgeringstraject te laten volgen. Een belangrijk verschil met vroeger is dat partners en familieleden van Belgen voortaan verplicht zijn een inburgeringstraject te volgen. De andere Europese onderdanen blijven wel vrijgesteld van de inburgeringsplicht. Een tweede opvallende wijziging is dat 'ontvankelijk verklaarde asielzoekers' enkel verplicht zijn maatschappelijke oriëntatie te volgen. Wanneer deze inburgeraars erkend worden als vluchteling, dienen zij het gehele inburgeringstraject te volgen.

Tegelijk neemt het decreet bedienaars van erkende erediensten expliciet op als doelgroep van het inburgeringsbeleid. Hier wordt een link gelegd met het decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van erediensten. Inburgeraars die priester, predikant, imam of rabbijn zijn in een gebedshuis dat door de Vlaamse overheid erkend wordt, moeten voortaan ook een inburgeringstraject volgen.

Het inburgeringsbeleid is bedoeld voor vreemdelingen die zich langdurig in Vlaanderen of Brussel komen vestigen. Ook Belgen die niet in België geboren zijn en van wie minstens één van de ouders niet in België geboren is, behoren tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid.

Inburgeraars hebben recht op een inburgeringstraject. Volgende groepen hebben ook een inburgeringsplicht. Het gaat om:

1. nieuwkomers:

- personen die maximum een jaar in België wonen;
- personen die maximum een jaar geleden erkend zijn als vluchteling;
- personen die in de ontvankelijkheidsfase van hun asielaanvraag zitten. Deze inburgeraars zijn enkel verplicht maatschappelijke oriëntatie te volgen.

2. bedienaars van erkende erediensten (bv. priesters, predikanten, rabbijnen en imams).

Bepaalde inburgeraars zijn van deze inburgeringsplicht vrijgesteld. Dit gebeurt op basis van:

- Europese regelgeving;
- ernstige ziekte of handicap;

- getuigschrift of diploma behaald in het Belgische of Nederlandse onderwijs;
- het behaald hebben van een attest van inburgering;
- leeftijd, voor inburgeraars die 65 jaar of ouder zijn.

De inburgeringsplicht geldt ook niet voor inburgeraars die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen.

Naast meerderjarigen, behoren ook minderjarige anderstalige nieuwkomers tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid. Dit is dezelfde doelgroep van kinderen en jongeren die in aanmerking komen voor het onthaalonderwijs.

Naar een effectievere sanctionering

De uitbreiding van de groep van verplichte inburgeraars is een belangrijke stap in het dwingend maken van het inburgeringsbeleid. Een dwingend inburgeringsbeleid moet ook hard gemaakt worden. Het huidige systeem van penale boetes voldoet hiervoor niet. Het gewijzigde decreet voorziet daarom in een systeem van administratieve geldboetes. Dit biedt de overheid de mogelijkheid om korter op de bal te spelen. Tegelijk vormt een effectieve sanctionering voor inburgeraars een extra stimulans om hun plicht op te nemen.

Hoewel het principe van administratieve geldboetes al verworven is en er een duidelijke procedure is uitgestippeld, dient de Vlaamse Regering nog te bepalen welke actoren hierbij een rol te vervullen hebben. Dit wordt in het nieuwe werkjaar voorzien. Voorlopig wordt nog gewerkt met penale boetes.

De rol van de gemeente in het inburgeringsbeleid

De informatie- en doorverwijzingstaak

Het gewijzigde Inburgeringsdecreet bedeeft de gemeente nog steeds met een informatie- en doorverwijzingstaak ten aanzien van nieuwkomers. Meer concreet gaat het over vreemdelingen die minder dan een jaar in het Rijksregister zijn ingeschreven, personen die minder dan een jaar geleden erkend zijn als

vluchteling en personen die in de ontvankelijkheidsfase van hun asielaanvraag zitten.

De informatie- en doorverwijzingstaak houdt nog steeds in dat deze inburgeraars geïnformeerd worden over hun recht op en plicht tot inburgering. De verplichte inburgeraars worden ook gewezen op de mogelijke sancties wanneer zij niet aan hun plicht voldoen. Daarnaast worden de inburgeraars doorverwezen naar het onthaalbureau. Het decreet voorziet ook dat verplichte inburgeraars die zich niet tijdig op het onthaalbureau aanmelden, opnieuw dienen geïnformeerd te worden. Een herinneringsbrief sturen naar de andere inburgeraars hoeft echter niet meer.

Net zoals vroeger, wordt ook het informeren en doorverwijzen van minderjarige nieuwkomers behouden. Zij worden, net als hun ouders of voogd, geïnformeerd over het recht op onderwijs en de leerplicht. Ook zij worden naar het onthaalbureau doorverwezen. Nieuw is echter dat de gemeente de minderjarige nieuwkomer informeert over het socioculturele aanbod in de gemeente en hem of haar desgewenst in contact brengt met de betrokken lokale diensten.

Ten slotte dient de gemeente het onthaalbureau door te geven welke inburgeraars-nieuwkomers en minderjarige nieuwkomers zich de maand voordien in de gemeente hebben ingeschreven. Dit gebeurt nog altijd op basis van de maandelijkse adressenlijsten.

Registratie van attesten

Aan de gemeente wordt de taak toegewezen om het attest van inburgering te registreren. Dit kadert in het streven van de Vlaamse overheid om het volgen van een inburgeringstraject maatschappelijk op te waarderen.

Opgesomd gaat het om:

- het attest van inburgering dat uitgereikt wordt aan de inburgeraar die het inburgeringsprogramma met regelmaat gevolgd heeft;
- het attest van EVC (elders of eerder verworven competenties) dat uitgereikt wordt aan de inburgeraar die reeds de kennis en vaardigheden heeft die tijdens het (primaire) inburgeringstraject worden aangereikt. Voorlopig wordt dit attest nog niet gebruikt;
- het attest van vrijstelling voor de inburgeraar die van de plicht tot inburgering is vrijgesteld.

Het gaat hier over de attesten van alle inburgeraars en niet enkel van de nieuwkomers die door de gemeente werden doorverwezen.

De samenwerking met het onthaalbureau

De regelgeving voorziet dat de gemeente met het onthaalbureau een overeenkomst kan afsluiten. Op zijn minst wordt verwacht dat de gemeente een persoon aanduidt die fungeert als contactpersoon voor het onthaalbureau voor de informatie- en doorverwijzingstaak.

Het onthaalbureau bezorgt de gemeente jaarlijks een overzicht van alle inburgeraars en minderjarige anderstalige nieuwkomers die in de gemeente zijn ingeschreven en zich het voorbije werkjaar bij het onthaalbureau hebben aangemeld en waarvoor een traject werd opgestart.

Daarnaast geeft het onthaalbureau door welke inburgeraars een attest van inburgering, EVC of vrijstelling hebben verkregen.

Ondersteuning door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur

Bij de inwerkingtreding van het gewijzigde decreet, worden de gemeenten ondersteund in hun informatie- en doorverwijzingstaak. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zal hiervoor een aangepast informatiepakket ontwikkelen. Het informatiepakket zal bestaan uit informatiefolders en een cd-rom met standaardbrieven en extra informatie.

Verder zal het team Diversiteit & Inburgering, onder tussen onderdeel van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, informatiesessies over het aangepaste decreet en het nieuwe informatiemateriaal geven. De informatiesessies zullen doorgaan in verschillende vestigingen van de onthaalbureaus. Op die manier kan in beperktere groep kennisgemaakt worden met het vernieuwde decreet en het lokale onthaalbureau.

Daarnaast wordt nog verder gewerkt met de zogenaamde 'Cevi-lijsten'. Alle Vlaamse gemeenten blijven daarmee maandelijks de adressen ontvangen van de nieuwkomers die de maand voordien in de gemeente werden ingeschreven. Vanaf deze maand zijn deze lijsten aangepast aan de nieuwe doelgroepomschrijving.

Het belang van de gemeente voor het inburgeringsbeleid

Zoals reeds geschetst, is het inburgeringsbeleid belangrijk om een samenleving die gekenmerkt wordt door diversiteit, leefbaar te houden. Niet alleen de Vlaamse Overheid, maar ook andere overheden, burgers, instellingen en organisaties hebben hierin een rol te vervullen. Naar inburgeraars toe is het belangrijk dat zij de kans krijgen om in hun nieuwe samenleving opgenomen te worden. Tegelijk moet waar nodig, het volgen van een inburgeringstraject afgedwongen te worden. Een goed informatiebeleid zorgt daarom voor sensibilisering van de nieuwe Vlaming, voor voldoende rechtszekerheid en de mogelijkheid om het inburgeringsbeleid hard te maken.

Voor meer informatie:
inburgering@vlaanderen.be
www.inburgering.be

'Thuis in de stad'-prijzen 2006

Paul Van Herpe

Op 19 december 2006 heeft Vlaams minister van Stedenbeleid Marino Keulen de 'Thuis in de stad'-prijzen 2006 uitgereikt. Zes innovatieve stadsprojecten uit de steden Aalst, Antwerpen, Brussel, Brugge en Gent werden bekroond met prijzen die schommelen tussen 5.000 en 125.000 euro. Aalst won de grootste geldprijs met het project van de heraanleg van Parktuin Schelfhout waarmee de stad wil bijdragen tot de herwaardering van de Watertorenwijk. De 'Thuis in de Stad'-prijs werd reeds voor de zesde maal uitgereikt.

De 'Thuis in de Stad'-prijs heeft als doel steden te bekronen voor opmerkelijke en innovatieve stedelijke projecten. Door deze projecten onder de aandacht te brengen wil de Vlaamse overheid de steden extra stimuleren om innovatief te zijn door hun enerzijds goede voorbeelden aan te reiken en door anderzijds die goede projecten een schouderklopje te geven en te belonen. Ook dit jaar namen alle 13 Vlaamse centrumsteden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie deel aan de wedstrijd, samen goed voor 38 ingediende projecten.

De prijs in categorie 1 bedraagt 125.000 euro en gaat naar een geïntegreerd infrastructureel project dat de stad zowel ruimtelijk als fysiek verandert en waarbij verschillende aspecten van stedelijkheid aan bod komen.

De prijs in categorie 2 bedraagt 25.000 euro en bekroont een innovatief jeugdproject (gericht op kinderen of jongeren tot 25 jaar) dat door het stadsbestuur geïnitieerd of ondersteund wordt.

De prijs in categorie 3 werd in 2006 voor het eerst ingevoerd en gaat naar bewoners-, buurt- of wijkinitiatieven. Deze categorie bevat vijf thema's en vijf prijzen, samen voor een bedrag van 25.000 euro.

De vijf thema's zijn:

- o Netheid en aantrekkelijkheid van de woonomgeving;
- o Sociale samenhang en gemeenschapsgevoel;
- o Dialoog en communicatie met het bestuur;
- o Culturele initiatieven;
- o Infrastructurele inrichting van de wijk/buurt.

Parktuin Schelfhout in de Watertorenwijk in Aalst Prijswinnaar categorie 1 – 125.000 euro

Het project 'Parktuin Schelfhout' maakt deel uit van een ruimer actieplan van de stad Aalst ter herwaardering van de Watertorenwijk. De parktuin Schelfhout wordt heringericht volgens de principes van 'Harmonisch park- en Groenbeheer' en langs meerdere zijden toegankelijk gemaakt waardoor het park als publiek domein effectief deel zal uitmaken van de wijk.

De jury oordeelde dat dit een nuttig en vooral ook moedig project is met een duidelijke hefboomfunctie. Het kadert in de strategische visie die in een voorafgaand ontwerp onderzoek ontwikkeld werd. In deze strategische visie is het park Schelfhout een belangrijk element van de te creëren groenas die het stadscentrum verbindt met het groengebied Osbroek-Gerstjens via het Colinetplein en de scholencampus. Meer bepaald de verbinding van het Colinetplein met de parktuin is cruciaal. Het strategische karakter van dit parkproject ligt in de kruisverbanden die gelegd worden met andere stadsdelen. De tuin is ook een wezenlijk onderdeel van de binnenstedelijke groenstructuur.

Voor de buurt wordt het een mooi en waardevol park dat eindelijk gevaloriseerd wordt als grote groene ruimte met een verbindingfunctie. Het tuinachtige karakter blijft bewaard, maar het park wordt gemakkelijker bereikbaar en hierdoor meer publiek.

De ontwikkeling van de visie voor de Watertorenwijk is ondermeer gebaseerd op de resultaten van een etnografisch onderzoek van de buurt. Deze invulling van de participatiecomponent is volgens de jury echt vernieuwend en dergelijke wijze van werken verdient navolging voor andere steden.

Het project bevat ook een niet alledaagse vorm van publiek-private samenwerking. De publieke sector 'breekt in' – letterlijk zelfs met het slopen van muren – in het private park. Dit kan omdat zowel de publieke sector als de private sector het voordeel inzien van de nieuwe situatie.

De jury heeft ook voor dit project gekozen omdat het een project is in moeilijke omstandigheden. Deze 19de eeuwse wijk is dicht bebouwd, heeft weinig publieke en private ruimte en heeft geen grote economische of culturele trekkers. Toch wordt hier stap voor stap vooruitgang geboekt en is de kanteling reeds zichtbaar. Er worden vandaag private woningen gerenoveerd en er komen jonge gezinnen wonen.

Jeugdwerkers hebben soms de neiging om in de plaats van jongeren te spreken, maar jongeren vergen aangesproken te worden op de deskundigheid over de eigen situatie, en op de ontwikkeling van deze deskundigheid. Dit project brengt jongeren in contact met lokale en andere beleidsmakers.

Aangezien de projecten worden uitgevoerd voor andere jongeren in de buurt kunnen de jongeren koplopers worden binnen het jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare jeugd. Binnen de werking zijn de jongeren brugfiguren naar leeftijdsgenoten.

Ook de uitgangsfilosofie van het project 'het niet culturaliseren van problemen' vond de jury zeer sterk. De jongeren worden gezien als actieve en dynamische creatoren. Het project dat de jongeren uitwerkten werd opgezet rond een zelfgekozen maatschappelijk thema (zoals huisvesting, de buurt, onderwijs, tewerkstelling, ...).

Het attest van animator dat aan de cursus is verbonden geeft een meerwaarde. De jongeren die hebben meegedaan zijn allemaal verder gegaan met een vorm van maatschappelijk engagement in hun buurt. Naar impact op jongeren is dit een zeer fundamenteel project, besloot de jury.

Vlaamse Gemeenschapscommissie: 'Koplopers' in Brussel Prijswinnaar categorie 2 – 25.000 euro

Het project 'Koplopers' wil onderzoeken hoe jongeren vrijwillig engagement kunnen opnemen in WMKJ's (Werkingen Maatschappelijk Kwetsbare Kinderen en Jongeren) door middel van een leiderschapsvorming en een begeleidingsproces. Initiatiefnemers van het project zijn Uit de Marge vzw, Centrum West vzw in samenwerking met JES vzw.

Dit project steunt jongeren om engagement op te nemen. Ze kunnen de in het project Koplopers ontwikkelde competenties gebruiken in hun concrete situatie. Jeugdwerk wordt aldus ook een hefboom voor verandering.

De jury was opgetogen over de innovatieve benadering van jeugdwerk die in dit project besloten werd. Jeugdwerk wordt in dit project opengebroukt van een vooral sociaal culturele vormingsactiviteit naar een concrete en effectieve ondersteuning van jongeren om zich niet als consument, maar als actor te engageren in het beleid over de eigen situatie.

Gent: Open ramen Prijswinnaar categorie 3, thema 1 'Netheid en aantrekkelijkheid van de woonomgeving' – 5000 euro

Kobe De Muyck, inwoner van de Bloemekenswijk in Gent is bedenker van het Open Ramen project dat dichtgemetselde nissen symbolisch heropent door er een kunstwerk in op te hangen. Dichtmetselen was vroeger een maatregel om de raambelasting te ontlopen. Door de kunst aan de gevels zien de huizen er helemaal anders uit. Sommige gastgezinnen hebben zelfs hun gevel opnieuw geschilderd of opgeknapt om het kunstwerk op gepaste wijze te ontvangen en tentoon te stellen.

De jury waardeerde de eenvoud van het project, en het innovatieve en verfrissende karakter ervan. Vanuit een samenwerking tussen buurtbewoners, buurtkunstenaars, het museum Dr. Guislain en het buurtwerk werden dichtgemetselde ramen gherdefinieerd tot een meerwaarde voor de buurt. De buurt werd aldus

op twee manieren opengebroken: naar het museum toe en doordat deze samenwerking de wijk op een hoger schaalniveau op de kaart zet. Dit zorgt voor een imago- en kwaliteitsverbetering van de wijk, voor de wijkbewoner en voor mensen van buitenaf.

De jury ondersteunt met deze prijs de interesse van de stad voor wat leeft in de buurten en wijken. Bij dit project is er een goed evenwicht tussen aansturing vanuit de stad en initiatief van de burgers. De stad zorgde voor de fundamenten, zoals hosting en begeleiding, maar de buurtwebsites en het onderhoud ervan worden volledig door de buurt gerealiseerd. Het project valt op door haar professionele aanpak en vormt het sluitstuk van een actieve buurt- en wijkwerking. Op een laagdrempelige manier worden de buurtcomités opengebroken en toegankelijk voor meer mensen.

Het is een duurzaam project: de gecreëerde websites zullen regelmatig geactualiseerd worden met nieuw, levendig en aantrekkelijk materiaal. Het is een stimulans voor de buurten om allerlei kleinschalige projecten in de stad te ontwikkelen.

Antwerpen: Droom De Stad
Prijswinnaar categorie 3, thema 3 'Dialogo en communicatie met het bestuur' – 7500 euro

In aanloop van de Antwerpse gemeenteraadsverkiezingen gingen enkele theatermakers en gezelschappen samen zitten en bedachten 'Droom de stad'. Ze hielden een volksraadpleging bij elke inwoner van Antwerpen en peilden zo naar zijn of haar toekomstdroom voor zichzelf, voor de anderen en voor de stad. Deze dromen werden verzameld en door bekende en minder bekende gezichten voorgelezen tijdens een 48 uur durende droommarathon in het oude Justitiepaleis van 6 tem. 8 oktober 2006.

De jury waardeerde de grote stimulans om mee te doen die van het project uitgaat. Het werd een creatief en origineel project met een groot bereik. Het is belangrijk om te dromen. Door te vragen in twee zinnnetjes een droom neer te pennen is het project laagdrempelig en veilig. De deelnemer moet zich niet blootgeven. Het stimuleert en prikkelt mensen om na te denken. In een tijd waarin mensen vooral slogans horen 'voor' of 'tegen' iets, kregen zij met dit project een stem via een bevraging van 'onderuit'. Het project heeft een positief verhaal. Mooi is ook dat de verzameling van de inzendingen na verloop van tijd een interessant tijdsdocument zal worden.

Brugge: Brugse wijken gaan digitaal
Prijswinnaar categorie 3, thema 2 'Sociale samenhang en gemeenschapsgevoel' – 5000 euro

In 2006 werd het project 'Brugse wijken gaan digitaal' uitgewerkt waarbij buurtbewoners de mogelijkheid kregen om, onder professionele begeleiding, hun eigen buurtwebsite te bouwen en zelfstandig vanuit de wijk te onderhouden. Via een virtueel spinnenweb ontstaan er langzamerhand nieuwe contacten tussen buurten en buurtbewoners. De websites stimuleren sociaal contact, waardoor het gemeenschapsgevoel verhoogt.

Droommarathon in het oude Justitiepaleis

**Geen winnend project voor categorie 3, thema 4
'Culturele initiatieven'**

Voor deze categorie wordt er dit jaar nog geen prijs uitgereikt. Alhoewel de ingediende projecten intrinsiek bepaalde kwaliteiten bevatten, springt geen enkel project eruit om als voorbeeld te dienen en inspirerend te zijn voor andere steden.

**Vlaamse Gemeenschapscommissie: Arabesk
– palaverboom Prijswinnaar categorie 3, thema 5
'Infrastructurele inrichting van de wijk/buurt'
– 7500 euro**

"Ieder Afrikaans dorp heeft er een, een boom waaronder de dorpswijzen belangrijke besluiten nemen." Dit beeld van de palaverboom had de kunstenaar Jozef Legrand voor ogen toen hij in opdracht van Recyclart in de Brusselse wijk Marollen een ontmoetingsplek voor de wijkbewoners maakte. Hij ontwierp een zit-element in arabeske vorm. Hoofddoel van het project was de bevordering van de sociale cohesie en de creatie van een ontmoetingsplek binnen een wijk die de laatste jaren sterk veranderde.

De jury heeft er vertrouwen in dat dit origineel vormgegeven, spiraalvormige ontwerp ontmoeting in de buurt zal stimuleren en het stedelijkheidsgehalte zal verhogen. Door de holle en bolle vormen van het ontwerp gaan mensen met elkaar praten. Het concept van de zitbank beoogt geen individualiteit, maar sociale openheid. Het is een combinatie van stedelijke functionaliteit met sociale cohesie en een artistiek ontwerp.

De bewoners en gebruikers van het plein - gaande van handelaars tot rondhangende jongeren - werden betrokken in de voorbereidingsfase en namen deel aan de verschillende buurtvergaderingen en konden zelf hun gewenste criteria opgeven. Het palaveren dat de Arabesk wil ondersteunen was begonnen ...

Meer informatie over alle ingezonden projecten en het juryverslag kan men vinden op de website www.thuisindestad.be onder de rubriek 'Thuis in de Stad'-prijs.

Eerste stadsklassen: 35 jongeren ontdekken Brussel

Ann Vanderhasselt

Eind november 2006 hebben 35 zesdeklassers van de Ave Maria Basisschool uit Vlezenbeek, Brussel verkend in het kader van de eerste Brusselse stadsklassen. Het initiatief om jongeren te laten kennismaken met de stad gaat uit van Vlaams minister van Stedenbeleid Marino Keulen. Doel van het project is leerlingen uit de derde graad van het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs meer inzicht te verlenen in het begrip stedelijkheid: proeven van de stad, maar ook nadenken over wat een stad is, wat een stad maakt, wat hun plaats daarin is.

Het concept 'openluchtklassen' verruimd

Zeeklassen, bosklassen: het zijn bekende begrippen. Ze vallen onder de noemer 'openluchtklassen'. Ze laten leerlingen kennismaken met een andere leefwereld. Ze sluiten aan bij het ervaringsgericht onderwijs. In het aanbod van openluchtklassen is er echter een belangrijke leemte: het exploreren van de stad. Net als bossen of de zee is ook de stad een 'natuurlijke' biotoop met veel onbekende factoren.

Met een andere bril leren kijken naar de stad

Veel kinderen kennen de stad helemaal niet of slechts zijdelings. Stadsbezoeken beperken zich vaak tot de bioscoop, winkelen of een schoolse uitstap. Dit leidt tot een vrij statisch beeld over de stad. Bovendien is de beeldvorming over een stad vaak bepaald door vooroordelen. Een stad zou hectisch zijn, gevaarlijk, bol staan van sociale problemen, kindonvriendelijk enz. Hierdoor ontstaat een negatief beeld van de stad, als een plek die je toch maar beter mijdt.

Stadsklassen kunnen een bijdrage leveren om leerlingen een realistische kijk op de stad en stedelijkheid te bieden. Ze kunnen ertoe leiden dat leerlingen de stad met andere ogen gaan bekijken, dat er een positieve binding ontstaat. Dit betekent niet dat leerlin-

gen overtuigd moeten worden om in de stad te gaan leven, wel dat ze proeven van het potentieel van een stad zodat ze zich zelfstandig een genuanceerd oordeel kunnen vormen, gebaseerd op eigen ervaringen en visievorming.

Veel aanknopingspunten met de eindtermen

Stadsklassen bieden veel aanknopingspunten met de eindtermen. Er is het profiel van de stad: haar geschiedenis, architectuur, kunsten, multiculturalisme. Ook maatschappelijke vorming kan perfect, bijvoorbeeld door aandacht te besteden aan onderwerpen als zorg en gastvrijheid. Voor het vak wereldoriëntatie is het nodig dat kinderen letterlijk hun weg kunnen vinden op een plattegrond, het verschil kennen tussen een wijk, een dorp, een stad. Oudere leerlingen moeten ook leren een stedelijk landschap omschrijven, functies als toerisme, economie, stedenbouw of mobiliteit te onderscheiden. Een stadsklas kan een aanzet zijn om na te denken over het organiseren van de samenleving, over leefbaarheid, over stadsvlucht, over de verschillen en de gelijkenissen met het platteland. Ook een ruimer perspectief is mogelijk. Zo kan het boeiend zijn om stil te staan bij het fenomeen van grote wereldsteden, migratie enz. Stadsklassen zijn met andere woorden meer dan het bieden van een reeks bezoeken aan bezienswaardigheden. Ze zijn een kennismaking met het begrip stedelijkheid in al haar facetten, uiteraard ingebed in de leefwereld van kinderen.

Proefproject in Brussel en Gent

Om stadsklassen als concept een uitwerking te geven ondersteunt minister Marino Keulen gedurende 3 jaar een proefproject in Brussel en Gent. In Brussel is vzw JES de partner met als uitvalbasis het jeugdverblijfcentrum 'De Wateman'. Deze partner organiseert reeds meerdere jaren gegendide Brussel-tours rond bepaalde thema's voor lager en secundair onderwijs.

In Gent is vzw Gent Cultuurstad de partner. Deze partner heeft reeds heel wat denkwerk verricht over stadsklassen in Gent in functie van de werking van het nieuwe STAM, het StadsMuseum Gent, dat zijn deuren opent in september 2008. Het STAM wordt een 'levend' museum, dat niet alleen inzicht zal geven in de geschiedenis van Gent, maar ook aandacht besteedt aan de toekomst van de stad. Het is de bedoeling om tegen 2008 stadsklassen deel te laten uitmaken van de reguliere werking van het museum.

Meerdere formules en programma's zijn mogelijk

Het opzet is een meerdaagse formule met overnachtingen, maar ook andere vormen zijn in de toekomst denkbaar. Zo kunnen leerlingen ook elke avond naar huis gaan, kan een klas voor een kortere periode komen of een project spreiden over een langere periode en bijvoorbeeld enkele keren terugkomen.

In het kader van dit pilootproject worden programma's voor meerdaagse thematische stadsklassen concreet uitgewerkt. Beide partners denken ook aan een à la carte aanbod op termijn omdat leerkrachten te vinden zijn voor zowel vooraf vastgelegde (thematische) weekprogramma's als voor een ruime keuzevrijheid en autonomie in het ontwerpen van de stadsklassenprogramma's.

De eerste stadsklas

Eind november is dus de eerste stadsklas doorgegaan in Brussel. JES vzw werkte een driedaags programma uit waarin de thema's ruimte en mens & maatschappij centraal stonden. De kinderen brachten een bezoek aan het federaal parlement, het Atomium en de Marollen en namen vaak het openbaar vervoer om de stad verder te ontdekken. Ze hadden ook zelf een rondleiding door de binnenstad voorbereid in de klas. Zowel vzw JES als de leerlingen en leerkrachten van de Ave Maria Basisschool zijn moe, maar bijzonder enthousiast huiswaarts gekeerd.

De verdere planning

In 2007 plant vzw JES de 3 volgende stadsklassen. De aanvragen zijn niet alleen gekomen vanuit het lager onderwijs, maar ook vanuit het secundair en bui-

tengewoon secundair onderwijs. Ook in Gent zullen in de loop van 2007 drie stadsklassen georganiseerd worden, de eerste eind april 2007.

Gespreid over drie jaar heeft minister Marino Keulen voor de stadsklassen een budget van 200.000 euro vrijgemaakt. Na deze periode wil hij het concept kunnen aanbieden aan de andere steden in de vorm van draaiboeken, in hoop dat zij dit zelf kunnen organiseren.

Meer info over stadsklassen en het proefproject te Brussel vindt u terug op www.thuisindestad.be, stadsklassen

Congres: Steden op koers?

Gent, dinsdag 27 maart 2007

Het Centrum voor Lokale Politiek van de Vakgroep Politieke Wetenschappen van de Universiteit Gent organiseert haar achtste congres in samenwerking met Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering. De editie 2006 van de stadsmonitor voor leefbare en duurzame steden vormt de rode draad.

De stadsmonitor is een beleidsinstrument voor de 13 Vlaamse steden en voor het Vlaamse stedenbeleid. Hij brengt de leefbaarheid en duurzaamheid van de steden in kaart aan de hand van 190 indicatoren, gebaseerd op een visie, die duidelijk aangeeft waar de stad naartoe wil. De stadsmonitor wil iedereen die betrokken is bij de ontwikkeling van de stad, ertoe aanzetten om te leren over de stad en discussies en keuzes te onderbouwen. In het bijzonder wil dit instrument voeding geven aan de strategische beleidsprogramma's van het stadsbestuur.

In 2004 werd de eerste editie van de stadsmonitor voorgesteld. Vandaag is de tweede editie beschikbaar. Wat is de inzet van de stadsmonitor in het Vlaamse stedenbeleid anno 2007? Hoe gebruiken de steden de stadsmonitor? Welke mogelijkheden liggen nog open? Hoe evolueren onze steden? Welke ontwikkelingen vallen op, in het bijzonder op de woonmarkt en in de woonomgeving? Hoe wil de Vlaamse overheid de steden ondersteunen in hun aanpak van de woonproblematiek?

Deze vragen zullen ongetwijfeld inspireren tot een boeiend debat. Naar aanleiding van het congres verschijnt er een boek met de Vlaamse editie 2006 van de stadsmonitor.

Waar en wanneer?

Gent, Het Pand, Onderbergen 1, 9000 Gent
Dinsdag 27 maart 2007, van 13 tot 16.15 uur

Praktisch

Deelnameprijs: 60 euro, boek 'Steden op koers', stadsmonitor editie 2006 inbegrepen
(aparte prijzen voor studenten)

Informatie

herwig.Reynaert@ugent.be en www.thuisindestad.be voor het inschrijvingsformulier

Parlementaire vragen

Greta Behets

In deze rubriek vindt u een overzicht van parlementaire vragen en hun antwoorden, die relevant zijn voor het Binnenlands Bestuur.

Vogelschrikkanonnen – Reglementering en alternatieven

Vraag nr. 76 dd. 20 juli 2006 van de heer Bart Martens, Vlaams volksvertegenwoordiger, aan de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Vragen

Wordt de correcte toepassing van de omzendbrief van 24 mei 2004 opgevolgd in de landelijke gemeenten?

Hoeveel gemeenten beschikken effectief over een politiereglement?

Wat zijn de beperkingen die daarin worden opgelegd?

Hoeveel gemeenten verbieden het gebruik van vogelschrikkanonnen volledig?

Hoe worden gemeenten die in gebreke blijven aangespoord om alsnog een sluitend politiereglement op te maken? Wordt een totaalverbod op het gebruik van vogelschrikkanonnen overwogen?

Antwoorden

De minister kan de gemeenten niet verplichten een politiereglement aangaande vogelschrikkanonnen uit te vaardigen, aangezien hij, omwille van de gemeentelijke autonomie, geen verordenende bevoegdheid en geen instructiebevoegdheid bezit ten opzichte van de steden en gemeenten. De bevoegdheid ten aanzien van het probleem van het gebruik van vogelschrikkanonnen berust bij de gemeente en dit dient bij voorkeur zo te blijven omdat het gemeentelijk bestuursniveau het dichtst staat bij de betrokkenen op het terrein, namelijk de landbouwers en de omwonenden en omdat het gebruik van kanonnen heel erg kan verschillen van gemeente tot gemeente, o.m. naargelang van de aard van de teelten. Een algemene reglementering

via Vlareem gaat voorbij aan de lokale specificiteit. Bovendien zou de bevoegdheid toch aan de gemeente toekomen. Hoeveel steden en gemeenten gevolg gegeven hebben aan voornoemde omzendbrief is niet exact gekend. Toch is het duidelijk dat een aantal gemeenten acties ondernomen hebben door het uitvaardigen van een politiereglement en/of door sensibilisatie.

Vraag nr. 77 van 17 augustus 2006 van de heer Jos Stassen, Vlaams volksvertegenwoordiger, aan de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Vragen

1. Welke initiatieven neemt de minister om de lawaaihinder voor omwonenden te beperken of tot nul te herleiden?

2. Om de juridische bezwaren tegen een verordenende omzendbrief weg te nemen, is een wijziging van de Vlareem-regelgeving noodzakelijk. Welke beleidsvisie hanteert de minister ter zake?

Antwoorden

1. De initiatieven situeren zich op 3 vlakken:
  - communicatie en sensibilisering;
  - de mogelijkheid om financiële steun te ontvangen voor de werking van mens- en milieuvriendelijke vogelschrikapparatuur;
  - de mogelijkheid voor telersverenigingen om een steunmaatregel voor de aankoop van alternatieve vogelafweersystemen op te nemen in de operationele programma's in het kader van de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit.

In de streken waar de problemen het grootst zijn werden intense contacten onderhouden met de gemeentebesturen.

Bij omzendbrief van 27 maart 2003 heeft de toenmalig Vlaamse minister Vera Dua bij de gemeenten aangedrongen om het gebruik van vogelschrikkanonnen te verbieden en om actief promotie te voeren voor het gebruik van alternatieven. Voor uitzonderlijke

gevallen waarin de vergunning toch diende te worden toegestaan, werd een voorbeeld van politiereglement bijgevoegd, waarin onder andere afstandsregels waren voorgesteld. De tekst van het voorbeeld van politiereglement is nog altijd te vinden op de webstek www.samenwerkingsovereenkomst.be door achtereenvolgens aan te klikken 'handleiding per cluster', 'Hinder' en 'Aanvul HI 10' onder 'Aanvullende teksten'.

Er is over de promotie van alternatieven voor vogelschrikkanonnen een tweede omzendbrief dd. 25 mei 2004 van de toenmalige Vlaamse minister Jef Tavernier van kracht, waarin de gemeenten ertoe worden aangezet om op te treden tegen de problemen van lawaaioverlast door vogelschrikkanonnen. Deze omzendbrief stelt dat: "als algemeen principe moet gelden dat de vogelschrikkanonnen verboden zijn omwille van de geluidshinder die ze veroorzaken en dat dit dient te worden verankerd in een gemeentelijk reglement. Slechts in uitzonderlijke gevallen en als er geen evenwaardig alternatief voorhanden is, kunnen vergunningen worden toegestaan aan individuele land- en tuinbouwers voor het gebruik van vogelschrikkanonnen, mits voorafgaandelijk schriftelijke toestemming van de burgemeester.

Daartoe moet dan minstens aan de volgende bepalingen worden voldaan:

- Duidelijke afstandsregels (minstens 300 meter van woningen en 200 meter van de openbare weg);
- Een verbod op het gebruik van kanonnen tussen 21.00 en 8.00 uur;
- Toepassing van de algemene geluidsnormen voorzien in bijlage 2.2.1 van Vlarem II maximum 6 knallen per uur."

Het is absoluut noodzakelijk dat de gemeente actief promotie voert voor alternatieve milieuvriendelijke afschrikingsmethodes en eventueel zelf initiatieven ontwikkelt voor aankoop en/of verhuur van de nodige materialen.

2. Het gebruik van vogelschrikkanonnen is in Vlaanderen streekgebonden, dermate dat de aanpak van dit soort van hinder niet direct thuishoort in een algemene regelgeving, zoals Vlarem. Bovendien, gelet op de aard en de soort hinder, ligt het voor de hand dat, zelfs bij opname van een dwingende reglementering hieromtrent in Vlarem, de bevoegdheid over het al dan niet toelaten van dergelijke activiteit uiteindelijk toch aan de gemeenten zou worden toegewezen.

Het is duidelijk dat de bij omzendbrief gesuggereerde uitvaardiging van een politiereglement en sensibilisatie vooral zinvol is in de gemeenten die daadwerkelijk geconfronteerd worden met het probleem.

De commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement heeft zich in verschillende gelegenheden uitgesproken over de problematiek rond de vogelschrikkanonnen, doch op geen enkel ogenblik werd hierbij een piste voorgesteld die de bevoegdheid aan de gemeente zou onttrekken; integendeel wordt in de resolutie van 21 januari 2004 ervan uitgegaan dat de burgemeester in uitzonderlijke gevallen aan individuele land- en tuinbouwers het gebruik van vogelschrikkanonnen moet kunnen toestaan als er geen evenwaardig alternatief voorhanden is; vermits het gebruik van vogelschrikkanonnen in Vlaanderen sterk streekgebonden is, hoort de aanpak van dit soort hinder niet direct thuis in de algemene regelgeving zoals Vlarem. Een regeling in Vlarem zou leiden tot een betuttelend optreden van de lokale besturen en overregulering.

De suggestie in de bovenvermelde omzendbrief om een politiereglement uit tevaardigen is vooral zinvol in die gemeenten waarin dergelijke activiteiten kunnen plaatsvinden in functie van de lokale omstandigheden. De bestuurders van de gemeenten die daadwerkelijk geconfronteerd worden met het probleem zullen zeker het gesuggereerde gemeentelijk reglement vaststellen met het oog op de bescherming van hun inwoners.

Gemeenten – Onveiligheidsgevoel – Bestrijding

Vraag nr. 3-2398 dd. 31 maart 2005 van de heer Hugo Vandenberghe, senator, aan de heer Patrick Dewael, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken

Vragen

1. *Is het wenselijk volgend initiatief te ondersteunen en te veralgemenen naar andere steden en gemeenten: "het dagelijks sturen van een e-mail naar iedere inwoner van de gemeente met de inbraken van de vorige dag om roddels in te dijen en het onveiligheidsgevoel te bestrijden"?*
2. *Welke andere maatregelen zullen voorgesteld worden om de politie dichterbij de burger te brengen?*
3. *Op welke manier wordt er gewerkt wanneer de burger over geen e-mailadres beschikt?*

Antwoorden

1. Hoewel het initiatief getuigt van een open en transparant communicatiebeleid, lijkt het niet opportuun om dit systeem verplicht op te leggen aan alle steden en gemeenten omwille van de gemeentelijke autonomie. Bovendien worden niet alle gemeenten in dezelfde mate met het fenomeen van inbraken geconfronteerd. Onnodige paniecreacties bij de bevolking moeten vermeden worden. Er zijn geen gegronde redenen om uniforme regels inzake veiligheidscommunicatie op lokaal niveau te verplichten. Daarnaast zijn er twijfels over het nut van het meedelen van naakte cijfers; dit gebeurt beter in combinatie met het aanreiken van adviezen inzake inbraakpreventie. Er kan ook verwezen worden naar het oprichten van Buurtinformatienetwerken. Die hebben een praktisch nut en daarenboven stimuleren zij het verspreiden van de preventiegedachte.

2. Gemeentebesturen en lokale politiezones nemen meer initiatieven om (het werk van) de politie in een positief daglicht te stellen. Dergelijke initiatieven sluiten nauw aan bij het concept 'community policing', dat een belangrijk concept is in het huidige politielandschap. Dit is een gunstige evolutie in de verhoudingen tussen de politie en de burger. Voor ondersteuning bij het informeren van de bevolking, kunnen gemeentebesturen en de lokale politie terecht bij de algemene directie Veiligheids- en Preventiebeleid, die gratis een aantal publicaties alsook didactisch materiaal ter beschikking stelt. Er worden geen andere initiatieven in het vooruitzicht gesteld; de betrokken dienst wordt verzocht om dergelijke ondersteuning te blijven aanbieden en, waar nodig, te verbeteren.

3. De gemeente moet het initiatief nemen om de informatie via andere kanalen en in een niet-elektronische vorm te communiceren aan de bevolking. Met de huidige manier van communiceren wordt immers een deel van de bevolking informatie onthouden. Het opnemen van informatie in het stedelijke informatieblad is een piste.

4. Voor initiatieven inzake informatisering door de federale regering dient verwezen naar het beleid van de federale minister bevoegd voor Informatisering.

Gemotoriseerde vierwielers (quads) – Geluidsnormen – overtredingen – toelating tot de bebouwde kom

Vraag nr. 3-3068 dd. 20 juli 2005 van de heer Martens, senator, aan de heer Renaat Landuyt, minister van Mobiliteit

Vragen

1. *Dienen de in België op de markt gebrachte quads inderdaad te voldoen aan de geluidsnormen die op Europees vlak zijn vastgesteld in de richtlijn 97/24/EC en, zo ja, voldoen ze daar ook aan?*
2. *Is het mogelijk voor dergelijke luidruchtige sportvoertuigen een beperking of een verbod in te voeren in de bebouwde kom van steden en gemeenten?*

Antwoorden

1. Het voldoen aan de geluidsnormen, zoals bepaald in de Europese richtlijn 97/24/EG, is een uitsluitende voorwaarde voor het bekomen van een homologatie. Achteraf aangebrachte onwettelijke wijzigingen waardoor deze geluidsnormen niet meer worden gerespecteerd, kunnen enkel door bevoegde controlediensten worden opgespoord.

2. Een verbod instellen voor quads in een bebouwde kom behoort in theorie tot de mogelijkheden. Daartoe dient de wegbeheerder echter een nogal ingrijpende signalisatie aan te brengen, meer bepaald het bord C5 met zonale geldigheid, wat in die zone een verbod voorstaat voor bestuurders van motorvoertuigen met meer dan twee wielen en voor motorfietsen met zijspan. Dit betekent echter dat de zone ook voor autobestuurders verboden terrein wordt. Bijgevolg zal de wegbeheerder slechts zeer uitzonderlijk overgaan tot een dergelijke maatregel.

Er bestaat geen reglementair verkeersbord dat enkel toegang verbiedt aan quads. Rekening houdend met het feit dat quads ongeveer evenveel plaats innemen op de weg als personenauto's en deze voertuigen, met uitzondering van die welke behoren tot de categorie van de bromfietsen klasse B, dezelfde regels als die welke van toepassing zijn op personenauto's moeten in acht nemen, moet het bord C5 – dat beide categorieën de toegang ontzegt – volstaan.

Lokale Ombud Een pilootproject, ook voor uw bestuur?

Begin maart gaat een pilootproject van start voor het ontwikkelen van een lokale ombudsdienst. Dit op initiatief van de Vlaamse Ombudsdienst, het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de Vereniging van Vlaamse Provincies, het Permanent Overleg Lokale Ombudsliden en de Universiteit Antwerpen, onderzoeksgroep 'Management & Bestuur'

Kiezen voor een kwaliteitsvolle dienstverlening

Het lokale bestuur is het meest nabije bestuur voor de burger. Dienstverlening is immers haar belangrijkste opdracht. Het uitreiken van een reispas, de huisvuilophaling, de werking van een bibliotheek, het onderhoud van het publieke domein: het zijn slechts enkele van de dienstverlenende taken van steden en gemeenten. Werken aan een betere dienstverlening is daarom ook een actiepoint dat vooraan op de beleidsagenda staat van vele lokale besturen.

Kwaliteitsvolle dienstverlening en de klantgerichtheid van het lokale bestuur krijgen concreet vorm in allerlei acties zoals de reorganisatie van de loketfunctie, de introductie van de digitale dienstverlening, de professionalisering van de communicatie. Een belangrijke sleutel tot een meer klantgerichte opstelling van het lokale bestuur is ook de klachtenbehandeling. Vele besturen hebben hiervoor een specifieke werkwijze uitgewerkt. Ze besteden daarbij aandacht zowel aan de individuele dimensie – de oplossing van de klacht voor de burger – als aan de structurele dimensie, met name de verbetering van de dienstverlening.

Klachtenbehandeling

Het Gemeentedecreet maakt deze klachtenbehandeling overigens verplicht. Het decreet zegt: "De gemeenteraad organiseert bij reglement een systeem

van klachtenbehandeling. Het systeem van klachtenbehandeling moet worden georganiseerd op het ambtelijke niveau van de gemeente en maximaal onafhankelijk zijn van de diensten waarop de klachten betrekking hebben"(artikel 197 en 198, § 1).

Klachtenbehandeling heeft te maken met de eerste lijn. Klachten komen in eerste instantie en rechtstreeks binnen bij het bestuur en de diensten die ermee te maken hebben. Het bestuur behandelt en beantwoordt dan de klacht.

Lokale ombudsdienst

Wanneer een klacht niet tot een bevredigende oplossing leidt, kan de ombudsman (of vrouw of dienst) als een tweedelijnsklachtenbehandelaar optreden. Zij of hij onderzoekt onafhankelijk de klachten aan de hand van ombudsnormen en principes van behoorlijk bestuur. De uitkomsten van het onderzoek publiceert de ombudsman in een jaarverslag waarin meestal ook verbeteringsuggesties voor het bestuur zijn opgenomen.

In Vlaanderen hebben slechts zes steden een onafhankelijke ombudsdienst. Ook enkele gemeenten kennen een afgeleide vorm van een ombudsdienst.

Ook deze ombudswerking komt in het Gemeentedecreet aan bod: niet als een verplichting, wel als een mogelijkheid. Het decreet (artikel 198, §2) reikt hiervoor drie sporen aan:

- een ombudsdienst in eigen beheer;
- een ombudswerking in het kader; van een interlokale vereniging;
- een ombudswerking via een overeenkomst met de Vlaamse Ombudsdienst.

Het zijn deze mogelijkheden die de initiatiefnemers met deze oproep wil omzetten in een kans voor uw bestuur.

Oproep pilootproject

U wenst uw dienstverlening verder kwaliteitsvol te ontwikkelen. U hebt interesse om aansluitend op de bestaande klachtenbehandeling een ombudswerking te starten. Stel u kandidaat voor een pilootproject Lokale Ombud. Het pilootproject loopt over één jaar.

Formules

U kiest uit één van de drie mogelijkheden:

- een ombudswerking in eigen beheer, uw bestuur richt een onafhankelijke ombudsdienst op;
- een ombudswerking in het kader van een interlokale vereniging (artikels 6 tot 9 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking), uw bestuur richt samen met andere gemeenten een onafhankelijke ombudsdienst op;
- een ombudswerking via een overeenkomst met de Vlaamse Ombudsdienst, uw bestuur sluit een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Ombudsdienst.

Criteria

De deelnemende gemeenten voldoen aan twee voorwaarden:

- aanwezigheid van ambtelijk en politiek draagvlak (beslissing college of gemeenteraad, engagement van de secretaris of managementteam);
- een regeling van en enige ervaring met de georganiseerde, interne eerstelijnsklachtenbehandeling.

De initiatiefnemers wensen een tiental projecten te selecteren verspreid over heel Vlaanderen.

Begeleiding

De projecten krijgen deskundig advies en begeleiding van één van de initiatiefnemers die de pilootprojecten ook selecteren:

- de Vlaamse Ombudsdienst;
- het Agentschap Binnenlands Bestuur;
- de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten;

- Vereniging van Vlaamse Provincies;
- het Permanent Overleg Lokale Ombudslieden;
- de Universiteit van Antwerpen Management School.

Begeleidingscommissie

Een commissie, waaraan naast de initiatiefnemers ook de deelnemende gemeenten participeren, zal de pilootprojecten begeleiden.

Eindproducten

De kennis en de ervaring uit de pilootprojecten resulteren in een handleiding die aangeeft welke ombudswerking het meeste geschikt is voor de verschillende types van steden en gemeenten. Volgende eindproducten worden vooropgesteld:

- een modelreglement voor een eigen ombudswerking;
- een modelovereenkomst voor interlokale formule aansluiting bij Vlaamse Ombudsdienst;
- een handleiding voor een ombudsmodel op lokaal niveau.

Praktisch

Besturen kunnen een project indienen tot vrijdag 9 maart 2007. De platformgroep maakt haar selectie bekend uiterlijk 13 april 2007.

De projectaanvraag bevat volgende onderdelen:

- een begeleidende brief;
- documenten waaruit blijkt dat aan de twee voorwaarden wordt voldaan;
- een document dat het project beschrijft en een fasering aangeeft.

U stuurt uw aanvraag naar:

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
Mark Suykens
Paviljoenstraat 9
1030 Brussel

Meer info: Vlaamse Ombudsdienst,
info@vlaamseombudsdienst.be

Administratieve vereenvoudiging in uw gemeente of stad

Heide Mertens, dienst Wetsmatiging

Administratieve vereenvoudiging en het streven naar een intensieve kwaliteitsverbetering van de regelgeving is een rode draad in het Vlaamse regeerakkoord 'Vertrouwen geven. Verantwoordelijkheid nemen'

Hiervoor heeft de Vlaamse overheid de steun van de lokale besturen nodig.

De lokale besturen, en vooral de gemeenten, zijn het bestuursniveau bij uitstek om een effectief beleid rond vereenvoudiging te voeren; een beleid dat, in een klimaat van vertrouwen, een kwaliteitsvolle dienstverlening op mensenmaat vooropstelt.

Vandaar dat minister Bourgeois en minister Keulen initiatieven hebben ontwikkeld om de Vlaamse lokale besturen actief te betrekken bij de vereenvoudiging.

Concreet werd hieraan vorm gegeven door het aanbieden van een vormings- en begeleidingspakket over reguleringsmanagement.

De resultaten van de begeleiding zijn vertaald in 2 praktische publicaties:

Kwaliteitsvolle formulieren bij de lokale besturen – een toepassing van reguleringsmanagement in Vlaanderen

Deze publicatie vloeit voort uit een werkgroep met 5 piloot-gemeenten en 1 provincie over het opstellen en evalueren van kwaliteitsvolle formulieren.

De uitgave richt zich in het bijzonder op de mogelijkheden waarover lokale besturen beschikken om administratieve vereenvoudiging te realiseren door middel van formulierenbeheer. U vindt er tips, voorbeelden en aanbevelingen op maat.

Wegwijzer voor lokale besturen : gemakkelijke regels voor eenvoudige regelgeving

Deze handleiding is gebaseerd op de ervaringen die de dienst Wetsmatiging van de Vlaamse overheid heeft opgedaan bij de uitvoering en begeleiding van vier juridisch-technische vereenvoudigingsprojecten in

steden en gemeenten. De handleiding bevat ook een korte beschrijving van deze projecten. Dit is nodig om de beleidsaanbevelingen in een juist perspectief te kunnen plaatsen. Het finaal doel van deze publicaties is een ruime basis te vormen voor een verdere verdieping van vereenvoudigingsprojecten.

De beide brochures zijn elektronisch beschikbaar op www.vlaanderen.be/wetsmatiging.

De Vlaamse overheid wil het idee van partnerschap met de lokale en provinciale besturen ook verder stimuleren.

De bevoegde Vlaamse ministers zullen zeer binnenkort opnieuw een oproep lanceren voor het indienen van concrete projectvoorstellen die focussen op juridisch-technische vereenvoudiging. Bij selectie van het voorgelegde project, kan de specifieke lokale reglementering, samen met de Vlaamse overheid doorgeleefd en vereenvoudigd worden.

Meer praktische gegevens worden later via diverse kanalen bekend gemaakt.

Ook het nieuw geïnstalleerde college van burgemeester en schepenen zal uitgenodigd worden om zich in te schrijven en actief mee te werken aan dit partnerschap.

Voor meer informatie:

Dienst Wetsmatiging

Heidi Mertens – heidi.mertens@bz.vlaanderen.be

Boudewijngedouw – 4 B

Boudewijnlaan 30

1000 Brussel

Tel : 02 553 17 11

Fax : 02 553 17 12

e-mail: wetsmatiging@vlaanderen.be

Veelgestelde vragen en antwoorden

Katie Heyse

In deze rubriek vindt u veelgestelde vragen van lokale besturen, die bij het Agentschap voor Binnenlands Bestuur toekomen. U krijgt hier een overzicht van de standpunten die het Agentschap voor Binnenlands Bestuur erover heeft ingenomen.

Meer vragen en antwoorden vindt u op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, bij de betreffende inhoudelijke rubrieken.

Financiën en fiscaliteit

Artikel 55 van het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit – staten oninvorderbare ontvangsten – machtiging college

Luidens artikel 55 van het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit (ARGC) boekt de gemeenteontvanger als onverhaalbare post de ontheffingen en verminderingen die behoorlijk zijn toegestaan door het college van burgemeester en schepenen dat hem kennis geeft van de toestemmingen.

De gemeenteontvanger boekt als oninvorderbare ontvangst de bedragen te betalen door schuldenaren wier insolventie bewezen is door onverschillig welke bewijsstukken en de vastgestelde rechten die wegens materiële vergissingen vervallen.

Sommige besturen sturen de staten van oninbare bedragen voor de gemeentebelastingen voor de goedkeuring van de dienstjaarrekening naar de provinciale afdeling van het Agentschap Binnenlands Bestuur ter goedkeuring.

Vaak gaat het om kleine bedragen, toch moet voor de gevallen voorzien in de eerste alinea steeds een agendapunt voor de vergadering van het College aangemaakt worden en nadien ingeschreven worden

in de notulen.

In de praktijk komt het beslissingsvoorstel bijna altijd van de ontvanger. Het college streeft ernaar haar agenda niet te overladen met louter administratieve punten en de administratieve werkzaamheden zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Daarom wordt gevraagd of het mogelijk lijkt binnen de voormelde bepalingen dat het college aan de ontvanger tot een bepaald bedrag machtiging verleent deze staten op te maken en naar de provinciale afdeling van het Agentschap Binnenlands Bestuur ter goedkeuring door te sturen, weliswaar steeds vergezeld van deze machtiging.

Voor de staten van oninbare bedragen voor de gemeentebelastingen als gevolg van ontheffingen of verminderingen is er steeds een collegebeslissing nodig. Er is hier geen delegatiemogelijkheid naar de ontvanger toe.

Er is geen collegebesluit nodig als de gemeenteontvanger als oninvorderbare ontvangst de bedragen boekt die te betalen zijn door schuldenaren wier insolventie bewezen is door onverschillig welke bewijsstukken en de vastgestelde rechten die wegens materiële vergissingen vervallen.

Gemeentedecreet

Op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zijn een aantal veelgestelde vragen en antwoorden in verband met de implementatie van het Gemeentedecreet opgenomen. Deze vragen worden geregeld aangevuld. U kunt alle vragen raadplegen op onze website bij de rubriek werking besturen/gemeentedecreet. Andere info over het Gemeentedecreet, onder andere wetteksten, vindt u in dezelfde rubriek.

Nieuwsbrief en website: kwaliteit in de overheid

Nick Thijs & Steven Van Roosbroek

Daar is het bos weer...

Langs alle kanten komt er een massa informatie op ons af in de publieke sector. We worden om de oren geslagen met initiatieven en zaken die we dienen te weten. Zoveel zaken, langs nog meer verschillende kanten, dat het bos door de bomen niet meer zichtbaar is. Daarom lanceerde de Vlaamse Overheid (Agentschap voor Overheidspersoneel en Agentschap voor Binnenlands Bestuur) samen met verschillende partners (Instituut voor de Overheid – K.U.Leuven, VWSG, WP, CAF-ondersteuningscentrum van het European Institute of Public Administration in Maastricht) en hun respectievelijke Netwerken (Netwerk Kwaliteit Vlaamse Overheid en KwaliteitsNetwerk Lokale Besturen) recent een elektronische Nieuwsbrief Kwaliteit.

In deze nieuwsbrief wordt een veelheid aan informatie over kwaliteit in de overheid vanuit verschillende hoeken overzichtelijk samengebracht. U krijgt informatie over opleidingen, congressen, ervaringen en tips van collega's, nieuws van het kwaliteitsfront in de Vlaamse publieke sector, en veel meer. Hebt u deze nieuwsbrief nog niet ontvangen en wilt u voortaan deze

elektronische nieuwsbrief ontvangen stuur dan een mail naar kwalitytsnetwerk@vlaanderen.be.

Een helpdesk

Deze elektronische nieuwsbrief staat niet op zichzelf maar wordt ondersteund door een website waar een veelheid aan informatie wordt samengebracht. Wenst u meer te weten over een kwaliteitsmodel, welke collega's u zijn voorgedaan, welke hun ervaringen zijn, hoe u aan de slag gaat en waar u best op let als u een tevredenheidsenquête opzet,... één adres www.kwalitytsnetwerk.be.

Meer info:

Nick Thijs, researcher bij het European Institute of Public Administration (EIPA) in Maastricht, Public Management and Comparative Public Administration Unit, n.thijs@eipa-nl.com

Steven Van Roosbroek, wetenschappelijk medewerker bij het Instituut voor de Overheid - K.U.Leuven, E. Van Evenstraat 2 a 3000 Leuven, steven.vanroosbroek@soc.kuleuven.be

INSTITUUT VOOR DE OVERHEID
VORMING IN OVERHEIDSMANAGEMENT EN -BEELD

OPLEIDINGSPROGRAMMA'S VOOR LOKALE BESTUREN

- 9 en 10 maart 2007: Een draaitoegedachte code voor uw lokale bestuur
- 26 april en 3 mei 2007: Passieve openbaarheid van bestuur
- 11 mei 2007: Het schrijven van beleidsnota's
- 5, 15 en 22 mei 2007: Financieel management
- 14 en 21 juni 2007: Actieve openbaarheid van bestuur

STUDIEDAGEN

- 29 maart 2007: Liefdesbeleid personeelsbeleid
- 19 april 2007: Interdisciplinaire samenwerking in Vlaanderen: I.L.M., Hogeschool Gent
- 24 april 2007: Verzelfstandiging in Vlaanderen: lessen uit recent onderzoek

ANDERE OPLEIDINGEN
Klachtenmanagement, personeelsmanagement, prestaties meten, voortzetting en contractmanagement, organisatie & diversiteit, kwaliteit in de overheid, e-government.

GEBRUIKERSNETWERKEN
Kwaliteitsnetwerk lokale besturen: www.kwalitytsnetwerk.be
Netwerk Klachtenmanagement: www.netwerkklachtenmanagement.be

Instituut voor de Overheid - E. Van Evenstraat 2a - 3000 Leuven
Tel. 016 32 30 70 - iv@soc.kuleuven.be
www.instituutvoordeoverheid.be

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN

Communicatie

Katie Heyse

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur beschikt naast het tijdschrift BinnenBand over nog andere communicatiekanalen, waarlangs zij informatie naar de lokale en provinciale besturen verspreidt.

Website

www.binnenland.vlaanderen.be Recent is de rubriek over het inburgeringbeleid vernieuwd.

Binnenl@nd

Binnenl@nd is de elektronische nieuwsbrief van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. In deze nieuwsbrief is recente info over het Binnenlands Bestuur in Vlaanderen opgenomen: beslissingen van de Vlaamse Regering, de minister, het Vlaams Parlement, het agentschap. De nieuwsbrief verschijnt zo vaak er nieuws te melden valt, hij heeft dus geen vaste periodiciteit.

Wenst u de nieuwsbrief ook te ontvangen stuur dan een mail naar listserv@verzendlijst.vlaanderen.be met vermelding abonnement Binnenl@nd.

Publicaties

Over belangrijke nieuwe ontwikkelingen of nieuwe regelgeving geeft het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een publicatie uit. U kan alle publicaties bestellen via <http://publicaties.vlaanderen.be/eb1-web/do/start/publiek>. De publicaties van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur vindt u onder overheid gemeenten en provincies of onder overheid verkiezingen en inspraak. Voor de stadsmonografieën zoekt u bij Vlaanderen stadsontwikkeling.

Besturen en andere geïnteresseerden kunnen onze publicaties gratis bestellen tot zover de voorraad strekt. Voor particulieren geldt wel de beperking van maximum twee exemplaren van dezelfde publicatie per aanvrager.

Naast bestelling via elektronische weg (zie hoger), kan u de publicaties ook aanvragen:

- Via email: martine.vanruyskensvelde@bz.vlaanderen.be
- Telefonisch: 02/553.40.39
- Of per fax: 02/553.43.01

Recent verschenen publicatie:

-Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur: een Vlaams agentschap voor de lokale besturen en de provincies. In deze brochure stelt het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zichzelf voor. De brochure bevat contactpersonen voor de verschillende taken waar het agentschap zich mee bezig houdt.

Nieuw adres

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur is verhuisd. Het nieuw adres van de centrale afdelingen Brussel is:

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30
1000 Brussel

De provinciale afdelingen van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur blijven hetzelfde adres behouden, met uitzondering van de provinciale afdeling Vlaams-Brabant. Haar nieuwe adres is:

Agentschap voor Binnenlands Bestuur afdeling Vlaams-Brabant
Ubicenter, 1ste verdieping
Phillipssite 5
3001 Leuven

Vlaams Ministerie van Bestuurszaken
Wegwijs in het Agentschap voor Binnenlands Bestuur
provinciale afdelingen

Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen
Agentschap voor Binnenlands Bestuur Afdeling Antwerpen Koningin Elisabethlei 22 24 2018 Antwerpen fax: 03 240 53 77 <i>binnenland.antwerpen@vlaanderen.be</i>	Agentschap voor Binnenlands Bestuur Afdeling Limburg Universiteitslaan 1 3500 Hasselt fax: 011 23 81 10 <i>binnenland.limburg@vlaanderen.be</i>	Agentschap voor Binnenlands Bestuur Afdeling Vlaams-Brabant Ubicenter, 1ste verdieping Philippsite 5 3001 Leuven fax: 016 26 90 08 <i>binnenland.vlaamsbrabant@vlaanderen.be</i>	Agentschap voor Binnenlands Bestuur Afdeling Oost-Vlaanderen Gouvernementstraat 1 9000 Gent fax: 09 267 81 98 <i>binnenland.oostvlaanderen@vlaanderen.be</i>	Agentschap voor Binnenlands Bestuur Afdeling West-Vlaanderen Burg 4 8000 Brugge fax: 050 40 56 00 <i>binnenland.westvlaanderen@vlaanderen.be</i>
Guy Peeters (afdelingshoofd) 03 240 51 19	Willy Honings (afdelingshoofd) 011 23 81 14	Geert Demarsin (wnd. afdelingshoofd) 016 26 90 05	Riet Erauw-Zegers (afdelingshoofd) 09 267 81 23	Bruno Vanmarcke (afdelingshoofd) 050 40 56 36
Jan Van Dyck (administratief toezicht) 03 240 53 20	secretariaat 011 23 81 13	Jeroen Vervloessem (coördinatie) 016 26 90 06	Coördinatie en ondersteuning Raymonde Rommel 09 267 76 66 Kris Coupé 09 267 83 82	secretariaat 050 40 56 76
Louis Verrezen (logistiek, informatica en personeel) 03 240 58 13	Coördinatie Erwin Das (algemeen) 011 23 81 16	Werking lokale overheden Ludo Steenwinckel 016 26 90 50 Kris Vermeersch 016 26 90 65	Liesbeth De Clercq (stafmedewerker secretariaat) 09 267 81 06	Heidi Godderis (coördinatie) 050 40 56 25
Peter Verpoorte (secretariaat) 03 240 53 26	Frank Baret (personeel en financiën) 011 23 81 72	Personeel Ludo Steenwinckel 016 26 90 50 Erik Moulart 016 26 90 62	Werking lokale overheden Johan Nyckees 09 267 74 27 Joris Bastiaen 09 267 74 42	Werking lokale overheden Caroline Dumoulin 050 40 56 34 Heidi Godderis 050 40 56 25
Werking lokale overheden Jan Van Dyck 03 240 53 20 Lieve Raiglot 03 240 53 28	(overheidsopdrachten en patrimonium) 011 23 81 22	Financiën Geert Demarsin 016 26 90 75 Marc Geyskens 016 26 90 90	Personeel Philemon Buydens 09 267 74 28 Nelly Van Hove 09 267 74 08	Personeel Marthe Claeys 050 40 56 50
Personeel Hugo Cools 03 240 57 22 Jan Verhulst 03 240 55 28	Werking lokale overheden Wim Somers 011 23 80 62 Ludo Callens 011 23 80 72	Fiscaliteit Geert Demarsin 016 26 90 75 Olivia Solemé 016 26 90 87	Financiën Bernard Struyve 09 267 73 48 Marc De Vos 09 267 73 11	Financiën Robert Vantorre 050 40 56 74 Willem Van Damme 050 40 56 59 Susy Vlamynck (erediensten) 050 40 56 68
Financiën Leo Brouns 03 240 57 09 Lieve Gyssens 03 240 53 31	Personeel Maryse Bouduin 011 23 81 30	Overheidsopdrachten Gert Vlasselaer 016 26 90 25 Rudy Dupaix 016 26 90 35	Overheidsopdrachten Marleen De Groote 09 267 74 43 Johan Mortier 09 267 74 81	Fiscaliteit Robert Vantorre 050 40 56 74 Willem Van Damme 050 40 56 59
Fiscaliteit Eddie Kassirer 03 240 53 13	Financiën Sandra Beckers 011 23 81 65	Patrimonium Gert Vlasselaer 016 26 90 25 Caroline Corbeels 016 26 90 34	Fiscaliteit Pierre Vindevogel 09 267 77 20	Overheidsopdrachten Ivan Hoste 050 40 56 43 Caroline Hollevoet 050 40 56 47
Overheidsopdrachten Dirk Janssens 03 240 53 25	Fiscaliteit Kristof Vanhamel 011 23 81 21	Audit OCMW's Koen Vanlierde 016 26 90 92 Lotte Leenders 016 26 90 85	Overheidsopdrachten en patrimonium Mieke Van Moen 09 267 77 60 Pierre Vindevogel 09 267 77 20	Patrimonium Ivan Hoste 050 40 56 43 Caroline Hollevoet 050 40 56 47
Patrimonium Dirk Janssens 03 240 53 25 Walter Frans 03 240 55 96	Overheidsopdrachten Kristine Van de Peer 011 23 81 49 Georges Jorissen 011 23 81 66	Audit OCMW's Koen Vanlierde 016 26 90 92 Lotte Leenders 016 26 90 85	Audit OCMW's Guillaume Descamps 09 267 73 47 Natalie Van Meervenne 09 267 73 46	Audit OCMW's Virginie Lakiere 050 40 56 61 Hans Verplancke 050 40 56 73
Audit OCMW's Louis Verrezen 03 240 58 13 Geert Mertens 03 240 58 14	Patrimonium, politie, welzijn, RO Denise Robben 011 23 81 25			
	Audit OCMW's Bert Houbrechts 011 23 81 63 Bart François 011 23 81 64			

Vlaams Ministerie van Bestuurszaken
Wegwijs in het **Agentschap voor Binnenlands Bestuur**
centrale afdelingen — Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

administrateur-generaal

Guido Decoster 02 553 39 26
fax: 02 553 43 01

secretariaat 02 553 39 24
of 02 553 39 46

binnenland@vlaanderen.be

**Afdeling Beleid Binnenland, Steden
en Inburgering**

Piet Van der Plas (wnd. algemeen directeur) 02 553 43 25
fax: 02 553 43 04

Beleid Binnenland

Piet Van der Plas 02 553 43 25

Stedenbeleid

secretariaat 02 553 40 38

stedenbeleid@vlaanderen.be

Diversiteit en inburgering

Luus Heyligen 02 553 33 12

inburgering@vlaanderen.be

Afdeling Organisatie en Beheer

**begroting, federaal token, website,
verkiezingen, Binnenband, Jaarbeeld**

binnenland@vlaanderen.be
binnenland-verkiezingen@vlaanderen.be

Tom Doesselaere (wnd. afdelingshoofd) 02 553 40 12
fax: 02 553 43 01

secretariaat 02 553 40 21
of 02 553 43 37

Begroting

Jeroen Dejonckheere 02 553 44 37

Mandatendatabank

Eva Wuyts 02 553 39 63

Website

Christel Claesen 02 553 39 85

**Afdeling Lokale en Provinciale Besturen
Regelgeving en Werking**

Rudy Janssens (afdelingshoofd) 02 553 39 70
fax: 02 553 39 52

secretariaat 02 553 43 21
of 02 553 37 13

binnenland-juridisch@vlaanderen.be

Organieke regelgeving

Wouter Verhille 02 553 41 69

Jeroen Van der Meeren 02 553 43 05
(intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare bedrijven)
Anneleen Christiaens 02 553 39 59
(intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare bedrijven)

Werking lokale overheden

Jo Craeghs 02 553 40 11

**Werking intergemeentelijke samenwerkingsverbanden,
autonome bedrijven en OCMW-verenigingen**

Anneleen Christiaens 02 553 39 59

Overheidsopdrachten

Joan Halsberghe 02 553 35 27
Cathy Van Durmen 02 553 38 84
Anneleen Christiaens 02 553 39 59
(intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare bedrijven)

Patrimonium

Erik Vanderpeypen 02 553 43 07
Francine Kerselaers 02 553 43 10
(intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare bedrijven)

Begraafplaatsen en lijkbezorging

Edwin Lefebvre 02 553 40 16

**Afdeling Lokale en Provinciale Besturen
Financiën en Personeel**

Johan Ide (afdelingshoofd) 02 553 40 03
fax: 02 553 40 02

secretariaat 02 553 37 82

binnenland-personeel@vlaanderen.be
binnenland-financies@vlaanderen.be

Financiën

Johan Ide 02 553 40 03
Ann De Saedeleer 02 553 39 78
(fondsen)
Gilbert Hulpiau 02 553 40 24
(intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare bedrijven)
Nico De Vulder 02 553 39 62
(intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare bedrijven)

Fiscaliteit

Lieve Lemoine 02 553 39 76
Steve De Boever 02 553 40 07

E³pos

Chris Merre 02 553 44 23
secretariaat 02 553 38 30

e3pos@vlaanderen.be

Gesubsidieerde infrastructuur

Jan Baeyens 02 553 75 62

Personeel

Hugo Van De Meersche 02 553 39 65
Ivo Driesen 02 553 39 99

Vormingscentrum lokale besturen

Hilde Van Mechelen 02 553 39 75